

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

คู่มือการบรรยายงานอำนวยความสะดวก
สำหรับฝึกรอบรมข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจ

เล่ม ๔

งานวินัย

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

วิสัยทัศน์ (Vision)

“เป็นตำรวจมืออาชีพ
เพื่อความผาสุกของประชาชน”

ตำรวจมืออาชีพ ต้องเป็นข้าราชการ
ตำรวจที่มีความรู้ ความสามารถ รู้ลึก
รู้รอบ รู้จริง ในงานที่ทำและต้องเป็น
คนดีมีคุณธรรม ซื่อสัตย์ ซื่อตรง อดทน
เสียสละ ต้องขยัน และมีการพัฒนา
ตนเองอย่างต่อเนื่อง สิ่งสำคัญที่สุดต้อง
ตระหนักเสมอว่า เป้าหมายการทำงาน
ของตำรวจคือความผาสุกของประชาชน

พลตำรวจเอก อุดุลย์ แสงสิงแก้ว
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เรื่อง ให้ใช้คู่มือการบรรยายงานอำนวยความสะดวกสำหรับฝึกอบรมข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีนโยบายในการพัฒนาข้าราชการตำรวจตามสายงานในทุก
ระดับ โดยเน้นภาวะผู้นำให้มีคุณธรรมด้วยการสร้างวัฒนธรรมขององค์กรที่ดีในการปฏิบัติหน้าที่อย่าง
มีอาชีพ มีความภาคภูมิใจในอาชีพตำรวจ ยึดมั่นในศีลธรรมและมีค่านิยมในความเป็นอยู่ที่เรียบง่าย
ประหยัดตามหลักปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ผู้บังคับบัญชาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่
ผู้ใต้บังคับบัญชา และให้มีการทำงานเป็นทีมและมีเอกภาพ สำหรับงานอำนวยความสะดวกเน้นพัฒนาระบบงาน
ฝ่ายอำนวยความสะดวกให้มีความเข้มแข็งและสนับสนุนบุคลากรที่ปฏิบัติงานฝ่ายอำนวยความสะดวกให้มีความ
เจริญก้าวหน้าในสายงาน

ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้จัดทำ “คู่มือการบรรยายงานอำนวยความสะดวกสำหรับ
ฝึกอบรมข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจ” ฉบับปี พ.ศ.๒๕๕๗ พร้อมทั้งดำเนินการฝึกอบรม
หัวหน้างานและข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานอำนวยความสะดวกในสถานีตำรวจ ให้มีความพร้อมที่จะไป
ทำการฝึกอบรมหรือสอนงานให้กับข้าราชการตำรวจในสังกัดทุกคนสู่ความ “เป็นตำรวจมีอาชีพ
เพื่อความผาสุกของประชาชน”

ฉะนั้น จึงให้ทุกหน่วยใช้ “คู่มือการบรรยายงานอำนวยความสะดวกสำหรับฝึกอบรมข้าราชการ
ตำรวจในสถานีตำรวจ” นี้ เป็นคู่มือหลักสำหรับใช้ในการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจในสังกัดทุกคน ตั้งแต่
วันประกาศนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๗

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

คำนำ

นโยบายการบริหารราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๗ ได้กำหนดวิสัยทัศน์และการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจให้เป็นตำรวจมืออาชีพ เพื่อความผาสุกของประชาชน โดยมุ่งพัฒนาและเสริมสร้างให้ข้าราชการตำรวจ เป็นตำรวจมืออาชีพที่ประชาชนเชื่อมั่น ศรัทธา ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล และเป็นที่พึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง โดยจะเน้นการปลูกฝังอุดมการณ์ให้เป็นตำรวจมืออาชีพ มีภาวะผู้นำ และฝึกอบรมผู้บริหารแต่ละระดับให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานตามตำแหน่งหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับ ศรัทธา เชื่อถือจากประชาชน

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายข้างต้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้มีคำสั่งที่ ๖๐๐/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดทำหลักสูตรและฝึกอบรมผู้นำหน่วยระดับสถานีตำรวจ และ คำสั่งที่ ๖๒๕/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรและโครงการฝึกอบรมผู้นำหน่วยระดับหัวหน้างานอำนวยการ และข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานอำนวยการทุกระดับ เพื่อจัดทำคู่มือการบรรยายงานอำนวยการสำหรับการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจให้เป็นมาตรฐาน มุ่งเน้นให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานอำนวยการมีความรู้ ความสามารถในหน้าที่ และมีแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ในงานอำนวยการที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันในทุกสถานีตำรวจ โดยได้มอบหมายให้ กองบัญชาการศึกษา จัดทำโครงการสัมมนาวิทยากรและการจัดทำคู่มือการบรรยายงานอำนวยการ ให้กับข้าราชการตำรวจผู้ทำหน้าที่เป็นวิทยากรของกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจภูธรภาค ๑ - ๙ และศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ ภูเขางาม (พานอรามา) รีสอร์ท ตำบลสาริกา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

จากการจัดสัมมนาวิทยากรของหน่วยงานดังกล่าว ได้มีการระดมความคิด จนได้ข้อยุติเนื้อหาการบรรยายในประเด็นที่หน่วยงานระดับสถานีตำรวจจะต้องใช้ในการปฏิบัติงานเป็นปกติประจำของงานอำนวยการ โดยแบ่งเป็น ๑๑ หัวข้อ (๑๑ เล่ม) ได้แก่ งานธุรการและพัฒนากำลังพล, งานศูนย์ปฏิบัติการสถานีตำรวจ, งานกำลังพล, งานวินัย, งานสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่น, งานยุทธศาสตร์, งานงบประมาณ, งานพัสดุ, งานการเงิน, ระบบการควบคุมการเงินของหน่วยงานย่อย และการจัดวางระบบการควบคุมภายในและการติดตามประเมินผล พร้อมทั้งได้ร่วมกันจัดทำคู่มือการบรรยาย และเอกสารการนำเสนอที่เป็นข้อมูลกลาง สำหรับวิทยากรของทุกหน่วยงาน แต่อย่างไรก็ดี เนื้อหาของแต่ละงานที่อ้างอิงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และมติคณะรัฐมนตรี ไม่สามารถนำมารวบรวมไว้ในคู่มือการบรรยายได้ทั้งหมด วิทยากรผู้บรรยายสามารถสืบค้นเพิ่มเติมได้จากตำรา หรือทางอินเทอร์เน็ตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องต่างๆ รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่ได้จัดทำให้อีกส่วนหนึ่ง

คู่มือการบรรยายนี้จะช่วยให้วิทยากร ผู้เข้ารับการฝึกอบรม และผู้ที่สนใจทุกท่าน สามารถทำความเข้าใจ และนำไปเป็นแนวทางการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง เป็นตำรวจมืออาชีพได้อย่างแท้จริง

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

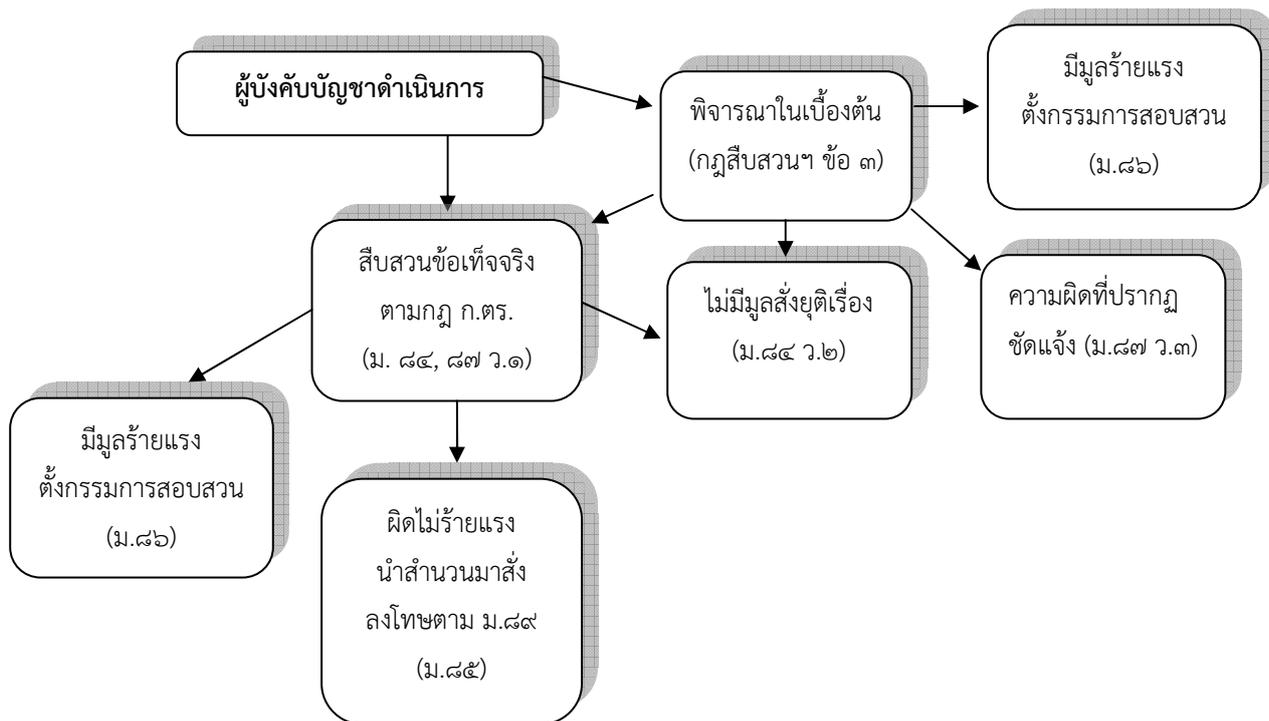
สารบัญ

เรื่อง	หน้า
การสืบสวนข้อเท็จจริง	
กฎและระเบียบ ก.ตร.ที่เกี่ยวข้อง	๓
สาระสำคัญตามกฎ ก.ตร.	๓
การพิจารณาในเบื้องต้น	๔
ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง	๕
ความหมายของการสืบสวน	๖
กรณีที่ควรทำการสืบสวนข้อเท็จจริง	๖
ขั้นตอนการสืบสวน	๗
การสั่งสืบสวนข้อเท็จจริง	๘
การคัดค้านผู้สั่งและกรรมการสืบสวน	๑๐
หน้าที่คณะกรรมการหรือผู้สืบสวน	๑๑
ระยะเวลาสืบสวน	๑๒
การวางแนวทางสืบสวน	๑๓
การรวบรวมพยานหลักฐานเรื่องที่กล่าวหา	๑๓
การประชุมพิจารณาว่ากรณีมีมูลหรือไม่	๑๗
การแจ้งเรื่องที่กล่าวหา	๑๘
การรวบรวมพยานหลักฐานแก้ข้อกล่าวหา	๑๙
การประชุมลงมติว่ากระทำผิดวินัยหรือไม่	๑๙
การทำรายงานการสืบสวน	๒๐
การพิจารณาสั่งสำนวนสืบสวน	๒๑
การออกคำสั่งลงโทษ	๒๔
การจัดการให้รับโทษ	๒๕
การสืบสวนก่อนกฎ ก.ตร. (พ.ศ.๒๕๕๖) ใช้บังคับ	๒๖

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
การสอบสวนพิจารณา	
กฎและระเบียบ ก.ตร.ที่เกี่ยวข้อง	๓๐
สาระสำคัญตามกฎ ก.ตร.	๓๑
การตั้งเรื่องสอบสวน	๓๒
การคัดค้านผู้สั่งและกรรมการสอบสวน	๓๔
การสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน	๓๕
หน้าที่คณะกรรมการสอบสวน	๓๗
วิธีการและระยะเวลาสอบสวน	๓๘
การพิจารณาเรื่องที่กล่าวหาและวางแนวทางสอบสวน	๓๙
การแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา	๓๙
การรวบรวมพยานหลักฐานเรื่องที่กล่าวหา	๔๐
การประชุมพิจารณาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่	๔๔
การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน	๔๕
การรวบรวมพยานหลักฐานที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้าง	๔๖
การประชุมลงมติว่ากระทำผิดวินัยหรือไม่	๔๗
การทำรายงานการสอบสวน	๔๘
การพิจารณาสั่งสำนวนสอบสวน	๔๙
การออกคำสั่งลงโทษ	๕๒
ภาคผนวก	
เอกสารประกอบคู่มือการบรรยาย (แผ่น CD)	

การสืบสวนข้อเท็จจริง

ตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้บัญญัติเกี่ยวกับการสืบสวนข้อเท็จจริงไว้ ดังนี้

มาตรา ๘๔ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาที่รับดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่

ในการสืบสวนข้อเท็จจริงให้แจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงภายในเวลาที่กำหนด ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้สั่งยุติเรื่องได้ ถ้าเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๘๕ หรือมาตรา ๘๖ แล้วแต่กรณีทันที

มาตรา ๘๕ เมื่อข้าราชการตำรวจถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชานำสำนวนการสืบสวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๘๔ มาพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๘๕

มาตรา ๘๗ หลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาเกี่ยวกับการสืบสวนและการสอบสวนที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๖ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ในการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๙๐ ให้พิจารณาสั่งการให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันได้รับสำนวน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. ซึ่งทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน ในการนี้ หากยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ข้าราชการตำรวจผู้ถูกกล่าวหา กลับคืนสู่ฐานะเดิมก่อน และให้ถือว่าไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างถูกสืบสวนหรือสอบสวนแล้วแต่กรณี นับแต่วันครบกำหนดเวลาดังกล่าวจนกว่าการพิจารณาสั่งการในเรื่องนั้นจะเสร็จสิ้นและมีคำสั่ง

ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสืบสวนหรือสอบสวนก็ได้

มาตรา ๘๘ ข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทณฑกรรรม กักยาม กักขังหรือตัดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ แต่สำหรับการลงโทษภาคทัณฑ์ให้ใช้เฉพาะกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยหรือมีเหตุอันควรลดหย่อน ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษทัณฑกรรรม

ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้กระทำผิดวินัยควรได้รับโทษสูงกว่าที่ตนมีอำนาจสั่งลงโทษ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาของตนที่มีอำนาจ เพื่อให้พิจารณาดำเนินการเพื่อลงโทษตามควรแก่กรณี

ในกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ จะงดโทษให้โดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

การลงโทษตามมาตรา ๘๖ ผู้บังคับบัญชาจะมีอำนาจสั่งลงโทษผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษและอัตราโทษเพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๘๙ การลงโทษข้าราชการตำรวจให้ทำเป็นคำสั่งโดยระบุในคำสั่งด้วยว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดมาตราใด

วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

กฎและระเบียบ ก.ตร. ที่เกี่ยวข้อง

๑. ตามมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดว่าหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลา เกี่ยวกับการสืบสวนที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๘๔ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นั้น ได้แก่ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖

๒. ตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง ที่กำหนดว่าเหตุจำเป็นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. นั้น ได้แก่ ระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยเหตุจำเป็นในการขยายเวลาการพิจารณาสั่งการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๗

๓. ตามมาตรา ๘๗ วรรคสาม ที่กำหนดว่ากรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นั้น ได้แก่ กฎ ก.ตร.ว่าด้วยกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ.๒๕๕๗

๔. ตามมาตรา ๘๘ วรรคสี่ ที่กำหนดว่าผู้บังคับบัญชาจะมีอำนาจสั่งลงโทษ ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาในสถานโทษและอัตราโทษเพียงใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นั้น ได้แก่ กฎ ก.ตร.ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ อัตราโทษ และการลงโทษภาคทัณฑ์ ทณฑกรรม กักขังหรือ ตัดเงินเดือน พ.ศ.๒๕๕๗

๕. ตามมาตรา ๘๓ ที่กำหนดว่าวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไป ตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นั้น ได้แก่ กฎ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ พ.ศ.๒๕๕๗

สาระสำคัญตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖

กฎสืบข้อ ๑

กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจาก วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป คือ วันที่ ๖ มิ.ย.๕๖

กฎสืบข้อ ๒

ให้ยกเลิกกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ ซึ่งกรณีที่มีแต่งตั้ง คณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนก่อนที่กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ใช้บังคับ ให้เป็นไปตามบทเฉพาะกาล ข้อ ๔๑ ของกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖

การพิจารณาในเบื้องต้น

กฎสืบข้อ ๓

เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาอาจพิจารณาสั่งการไปภายในอำนาจโดยไม่ต้องสืบสวนข้อเท็จจริง ดังนี้

การพิจารณาในเบื้องต้น ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๙ ลง ๑๔ ก.ค.๕๗ ได้ชักข้อความเข้าใจกับ ตร. เกี่ยวกับการพิจารณาในเบื้องต้นไว้ว่าเป็นการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาว่ากรณีตามที่กล่าวหานั้น ถ้าเป็นความจริงจะเป็นการกระทำความผิดวินัยตามมาตราใดหรือไม่ ในกรณีที่เห็นว่าตามข้อเท็จจริงที่กล่าวหาไม่อาจปรับบทเป็นความผิดทางวินัย กรณีไม่มีมูลที่จะกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดก็ให้ยุติเรื่องได้ ซึ่งตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ จะเป็นการนำเรื่องที่กล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำความผิดวินัย ไปปรับบทกับข้อกำหนดวินัยตามมาตรา ๗๘ (๑) – (๑๘) ในความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และตามมาตรา ๗๙ (๑) – (๓) ในความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

และตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๐๙ ลง ๒๔ ม.ค.๕๖ ได้ชักชวนแนวทางการดำเนินการกรณีเมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาสามารถพิจารณาในเบื้องต้นได้ ดังนี้

(๑) กรณีมีมูลเพียงพอที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชา ผู้มีอำนาจพิจารณามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง โดยไม่ต้องสืบสวนข้อเท็จจริงก่อน

(๒) กรณีมีพยานหลักฐานฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัย และสามารถสั่งการได้ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย ก.ตร.ว่าด้วยกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ.๒๕๔๗ แล้วแต่กรณี

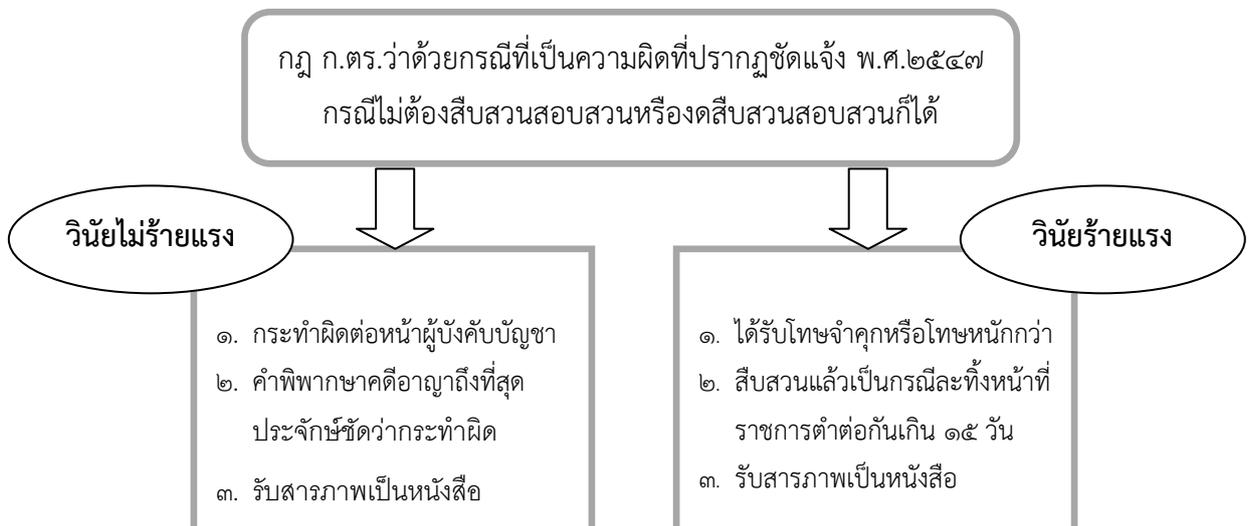
(๓) กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือไม่แน่ชัดว่ากระทำความผิดวินัย หรือไม่แน่ชัดว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งให้สืบสวนข้อเท็จจริง

(๔) กรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งยุติเรื่อง

ผู้บังคับบัญชาอาจสอบถามตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจนเพียงพอประกอบการพิจารณาสั่งการในแต่ละกรณีดังที่กล่าวมา

ความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง

กรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งที่จะดำเนินการทางวินัยโดยไม่ต้องสืบสวนหรือสอบสวนก็ได้ตามกฎหมาย ก.ตร. กำหนดได้แก่กรณีดังนี้

ความหมายของการสืบสวน

กฎสืบข้อ ๔

การสืบสวนข้อเท็จจริง หมายถึง

- ➡ การแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน (ตามกฎสืบหมวด ๔, ๕)
- ➡ ซึ่งผู้มีหน้าที่สืบสวนข้อเท็จจริงได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่ (ตามกฎสืบหมวด ๒, ๓)
- ➡ เพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งพฤติการณ์และการกระทำของข้าราชการตำรวจผู้ถูกร้องเรียนกล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัยว่า
- ➡ กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ (ตามกฎสืบข้อ ๑๙)
- ➡ หรือผู้นั้นได้กระทำผิดวินัยตามที่ถูกลกล่าวหาหรือไม่อย่างไร (ตามกฎสืบข้อ ๓๑)

กรณีที่ควรทำการสืบสวนข้อเท็จจริง

กฎสืบข้อ ๕

กรณีที่ผู้บังคับบัญชาควรทำการสืบสวนข้อเท็จจริงข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชา

ผู้บังคับบัญชา

- (๑) มีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำผิดวินัย
- (๒) มีผู้ร้องเรียนกล่าวหาได้แจ้งชื่อ ที่อยู่ พร้อมพฤติการณ์
- (๓) ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นแจ้งมา
- (๔) มีบัตรสนเท่ห์ระบุข้อเท็จจริง พยาน ชี้แนะแนวทางเพียงพอ
- (๕) ปราบกู่ข่าวในสื่อระบุข้อเท็จจริง พยาน ชี้แนะแนวทางเพียงพอ
- (๖) กรณีที่เห็นควรให้สืบสวน

และตามความหมายของการสืบสวนในข้อ ๓ ประกอบกับหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๐๙ ลง ๒๔ ม.ค.๕๖ ดังกล่าวข้างต้น นอกจากกรณีที่ควรสืบสวน ตามข้อ ๔ แล้ว ผู้บังคับบัญชาอาจสั่งสืบสวนข้อเท็จจริงในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือไม่แน่ชัดว่ากระทำผิดวินัยหรือไม่แน่ชัดว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง

กฎสืบข้อ ๘

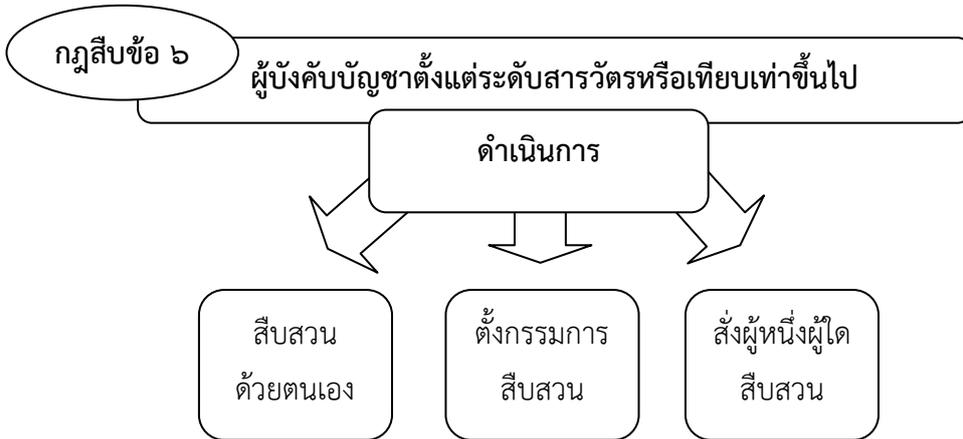
แจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานทราบโดยมิชักช้า

ขั้นตอนการสืบสวน

การสั่งสืบสวนข้อเท็จจริง

๑. ผู้มีอำนาจสั่งสืบสวน

กฎสืบข้อ ๗

ห้ามมิให้สั่งให้สืบสวนในเรื่องเดียวกันซ้ำอีก

๒. บุคคลต้องห้ามมิให้สืบสวน

กฎสืบข้อ ๙

ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนยกเว้นนายกรัฐมนตรี และคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน จะต้องไม่เป็นบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่สืบสวน
- (๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สืบสวน
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกสืบสวน
- (๔) เป็นผู้ร้องเรียนกล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้ร้องเรียนกล่าวหา
- (๕) มีเหตุอย่างอื่นซึ่งน่าเชื่ออย่างยั้งจะทำให้การสืบสวนเสียความเป็นธรรม

ข้อความใน (๑) ให้ใช้บังคับกับผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน เฉพาะในกรณีที่ผู้นั้นรู้เห็นเหตุการณ์ในลักษณะมีส่วนร่วมกับการกระทำความผิด

๓. องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการสืบสวน

กฎสืบข้อ ๑๐

คณะกรรมการ	ประธานกรรมการ	กรรมการ	เลขานุการ
<ul style="list-style-type: none"> - ข้าราชการประจำ อย่างน้อย ๓ คน - ข้าราชการตำรวจ อย่างน้อยกึ่งหนึ่ง 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นสัญญาบัตร - ตำแหน่งและยศไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา - ตำแหน่งเปลี่ยนไม่ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ถูกกล่าวหาสัญญาบัตร กรรมการสืบสวน ซึ่งเป็นตำรวจต้องเป็นสัญญาบัตร 	<ul style="list-style-type: none"> - มี ๑ คนอาจตั้งจากกรรมการคนใดก็ได้ - กรณีจำเป็นจะให้มีส่วนช่วยเลขานุการก็ได้

การสืบสวนที่มีขอบและบกพร่อง ตามข้อ ๓๗ ในกรณีที่น่าปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนไม่ถูกต้องตามข้อ ๑๐ เว้นแต่กรณีไม่มีเลขานุการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งแก้ไขให้ถูกต้อง การแก้ไขไม่ทำให้การสืบสวนที่ดำเนินการไปแล้วเสียไป

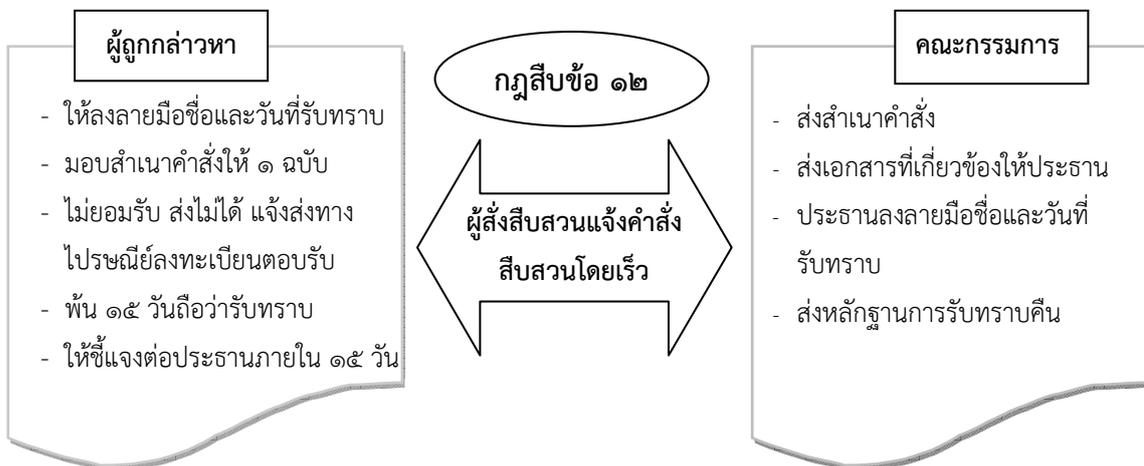
๔. สาระสำคัญของคำสั่งสืบสวน

กฎสืบข้อ ๑๑

การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนให้ทำเป็นคำสั่งโดยระบุ - ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา
- เรื่องที่กล่าวหา
- ชื่อและตำแหน่งของคณะกรรมการสืบสวน ผู้สืบสวน
- ทำตามแบบ สส.๑

เรื่องที่กล่าวหา หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมแห่งการกระทำที่กล่าวอ้างว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย เรื่องที่กล่าวหาไม่ใช่ฐานความผิด (ตามแนวทางของ ก.พ.)

๕. การแจ้งคำสั่งสืบสวน

๖. การเปลี่ยนแปลงคำสั่งซื้อ

กฎข้อ ๑๓

ถ้าผู้สั่งซื้อสินค้าเห็นว่าไม่เหมาะสมหรือจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเพิ่มหรือลดรายการหรือเปลี่ยนผู้สั่งซื้อสินค้าแต่ต้องเป็นไป ตามข้อ ๑๐ โดยแสดงเหตุแห่งการสั่งไว้ด้วย และแจ้งคำสั่งเปลี่ยนแปลงให้ผู้ถูกกล่าวหาและคณะกรรมการหรือผู้สั่งซื้อสินค้าทราบ การเปลี่ยนแปลงไม่กระทบการสั่งซื้อที่ดำเนินการไปแล้ว

การสั่งซื้อที่มีขอบและบกพร่อง ตามข้อ ๓๗ ในกรณีที่ปรากฏว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการสั่งซื้อหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสั่งซื้อไม่ถูกต้อง ตามข้อ ๑๐ เว้นแต่กรณีไม่มีเลขานุการให้ผู้มีอำนาจสั่งแก้ไข ตามข้อ ๑๓ นี้ให้ถูกต้อง

การคัดค้านผู้สั่งและกรรมการสั่งซื้อ

ถ้ามีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๙ การใช้สิทธิคัดค้านดำเนินการได้ ดังนี้

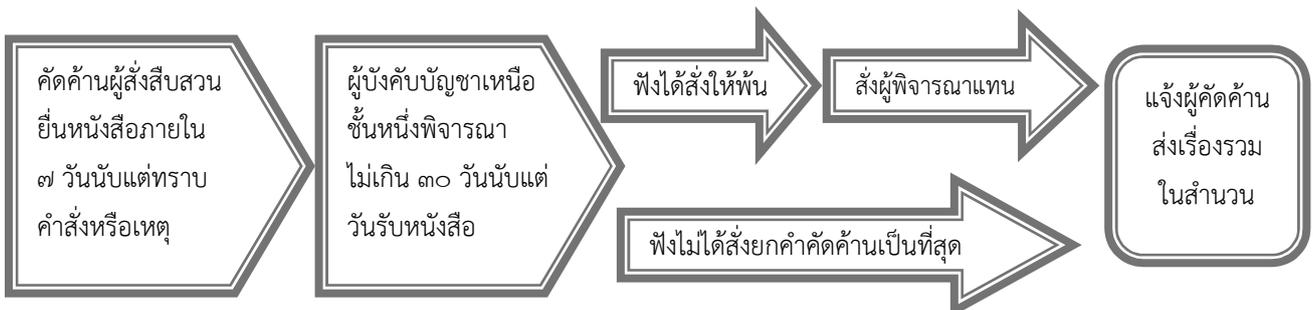
กฎข้อ ๑๖

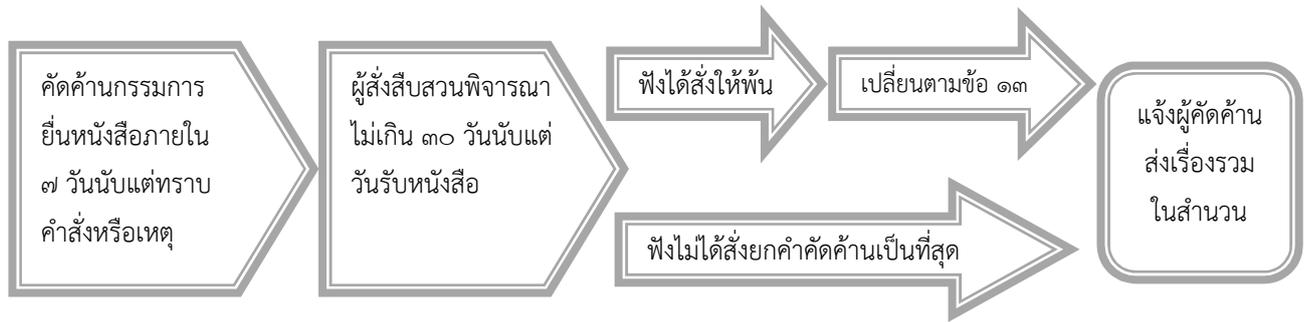
กรรมการคัดค้านตนเอง

กฎข้อ ๓๓

ผู้ถูกกล่าวหาคัดค้านผู้สั่งหรือกรรมการสั่งซื้อ

กรณีผู้พิจารณาคัดค้านไม่พิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ถือว่าผู้ถูกคัดค้านพ้นจากหน้าที่

การพ้นจากหน้าที่ดังกล่าวไม่กระทบถึงการสืบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

การคัดค้านเป็นสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายข้อ ๓๓

หน้าที่คณะกรรมการหรือผู้สืบสวน

กฎสืบข้อ ๑๔

คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนมีหน้าที่

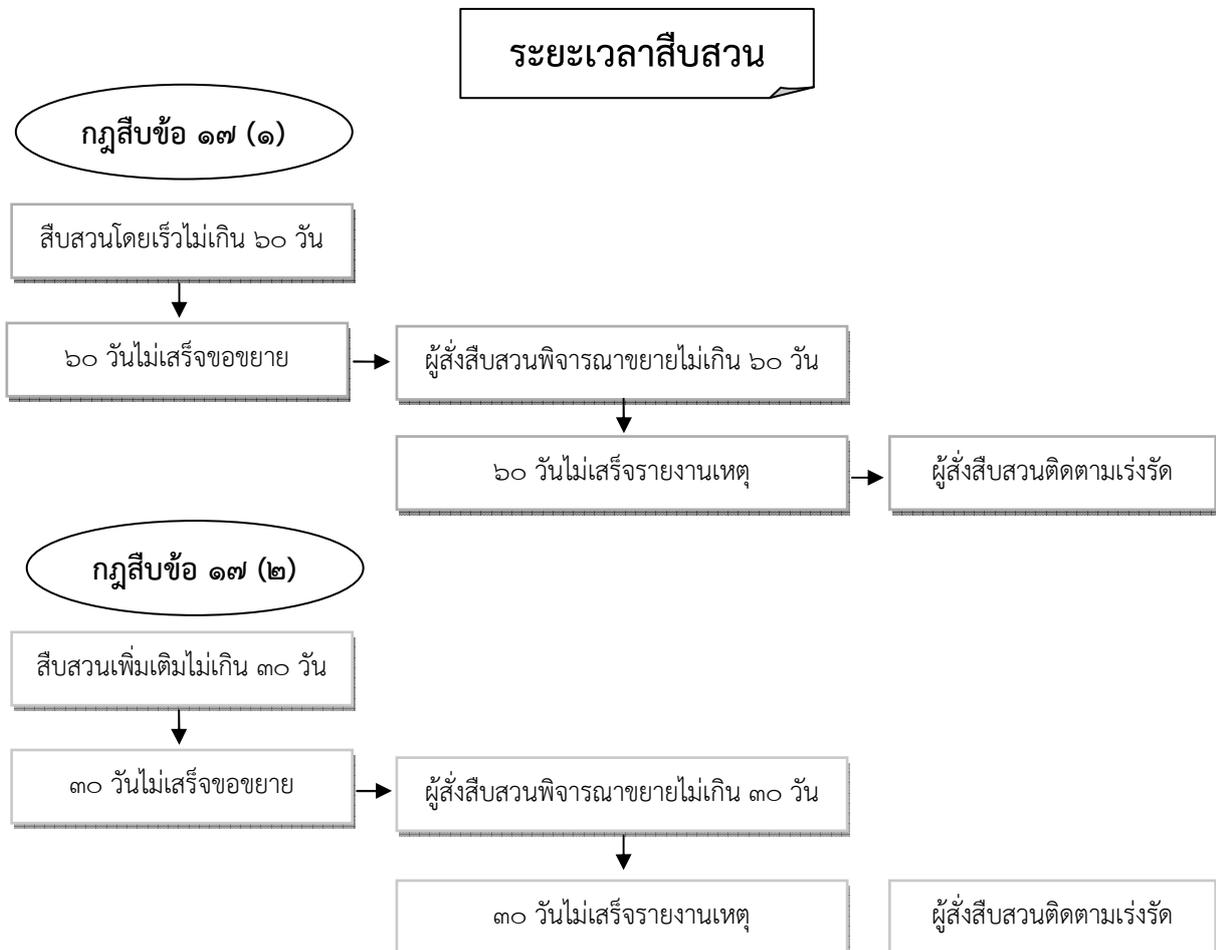
- ➡ สืบสวนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ตร.
- ➡ แสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหา
- ➡ ดูแลให้บังเกิดความเป็นธรรมตลอดการสืบสวน
- ➡ รวบรวมประวัติผู้ถูกกล่าวหาเท่าที่จำเป็น
- ➡ จัดทำบันทึกการปฏิบัติงาน
- ➡ ห้ามมิให้บุคคลอื่นเข้าร่วมทำการสืบสวน

กฎสืบข้อ ๑๕

การประชุมคณะกรรมการสืบสวน

- ⇒ ประธานรับเรื่องแล้วเรียกประชุมเพื่อพิจารณาวางแผนทางการสืบสวน
- ⇒ การประชุม ตามข้อ ๑๙ และข้อ ๓๑ ต้องมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่า ๓ คน และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด
- ⇒ ต้องมีประธานอยู่ร่วมประชุม ถ้าไม่มีให้เลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทน
- ⇒ การลงมติถือเสียงข้างมาก เสียงเท่ากันประธานออกเสียงชี้ขาด
- ⇒ ทำบันทึกการประชุมเป็นหนังสือไว้เป็นหลักฐานทุกครั้งที่มีการประชุม

การสืบสวนที่มีขอบและบทพร้อม ตามข้อ ๓๘ (๑) กรรมการมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม นั้น ทำให้การสืบสวนตอนนั้นเสียไป ผู้มีอำนาจต้องสั่งให้ดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

การวางแนวทางการสืบสวน

เมื่อประธานกรรมการได้รับแจ้งคำสั่งสืบสวนพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาจากผู้สั่งสืบสวนตามข้อ ๑๒ (๒) แล้ว ตามข้อ ๑๕ (๑) กำหนดให้ประธานกรรมการดำเนินการประชุมคณะกรรมการสืบสวนเพื่อพิจารณาวางแนวทางการสืบสวน โดยเป็นการกำหนดแนวทางว่า คณะกรรมการสืบสวนจะต้องดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานใดบ้าง เพื่อให้ทราบรายละเอียดแห่งพฤติการณ์และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และมีประเด็นใดที่จะต้องพิสูจน์ว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยหรือไม่ หรือผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร โดยการวางแนวทางการสืบสวนนี้คณะกรรมการสืบสวนสามารถดำเนินการได้ ดังนี้

(๑) ศึกษารายละเอียดจากเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาที่ได้รับจากผู้สั่งสืบสวนว่ามีกรกล่าวหาเกี่ยวกับเรื่องใด มีกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อย่างไร

(๒) พิจารณาว่าหากเป็นความจริงตามที่กล่าวหาแล้วจะเป็นความผิดในกรณีใด ตามมาตราใด (มาตรา ๗๘ (๑) – (๑๘)) และมีองค์ประกอบของความผิดวินัยกำหนดไว้อย่างไร และจะมีความร้ายแรงแห่งกรณีเพียงใด หรือเสียหายแก่ราชการเพียงใด

(๓) เพื่อพิสูจน์ความจริงให้ปรากฏจะต้องสอบพยานบุคคลใดบ้าง รวบรวมพยานหลักฐานใดบ้าง อย่างไร

(๔) ในการพิจารณาวางแนวทางการสืบสวนของคณะกรรมการสืบสวนดังกล่าว ให้จัดทำบันทึกการประชุมไว้เป็นหลักฐานตามข้อ ๑๕ วรรคสอง แล้วจึงทำการสืบสวนตามแนวทางที่วางไว้ต่อไป

การรวบรวมพยานหลักฐานเรื่องที่ถูกกล่าวหา

เมื่อคณะกรรมการหรือผู้สืบสวนได้วางแนวทางการสืบสวนแล้ว ในขั้นตอนต่อมา คณะกรรมการหรือผู้สืบสวนต้องรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาตามแนวทางที่วางไว้ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยหรือไม่ ตามข้อ ๑๙ โดยการรวบรวมพยานหลักฐานต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. พยานเอกสารหรือวัตถุ

กฎสืบข้อ ๑๘

- ⇒ บันทึกว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด เมื่อใด
- ⇒ เอกสารใช้ต้นฉบับ จะใช้สำเนาต้องรับรองสำเนาถูกต้อง
- ⇒ หากต้นฉบับเอกสารไม่ได้ นำสำเนาหรือพยานบุคคลมาสืบก็ได้

๒. พยานบุคคล

กฎสืบข้อ ๒๐

- ⇒ สอบปากคำต้องมีกรรมการไม่น้อยกว่า ๒ คน

กฎสืบข้อ ๒๑

- ⇒ ก่อนเริ่มแจ้งพยานว่ากรรมการเป็นเจ้าพนักงานให้การเท็จผิดกฎหมาย

กฎสืบข้อ ๒๒

- ⇒ ห้ามล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญาหรือกระทำการใดเพื่อจูงใจ

กฎสืบข้อ ๒๓

- ⇒ เรียกผู้ถูกสอบมาคราวละ ๑ คน
- ⇒ ห้ามคนอื่นอยู่ในที่สืบสวน เว้นแต่ทนายหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลอื่นซึ่งคณะกรรมการหรือผู้สืบสวนอนุญาตให้อยู่ในที่สืบสวน
- ⇒ สอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาตามแบบ สว.๓ พยานตามแบบ สว.๔
- ⇒ เสร็จแล้วอ่านให้ฟังหรือให้พยานอ่านเอง
- ⇒ ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้เข้าร่วมฟังและผู้บันทึกลงลายมือชื่อ
- ⇒ กรรมการทุกคนที่ร่วมสอบลงลายมือชื่อ
- ⇒ บันทึกมีหลายหน้าให้กรรมการอย่างน้อย ๑ คนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า
- ⇒ ห้ามชุดลบหรือบันทึกข้อความทับ แก้ไขให้ชัดเจนหรือตบเสริมกรรมการอย่างน้อย ๑ คนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่ง

กฎสืบข้อ ๒๔

➡ แจ้งบุคคลมาเป็นพยานตามวัน เวลาและสถานที่ที่คณะกรรมการกำหนด

นอกจากนี้ ตามข้อ ๑๔ (๔) คณะกรรมการหรือผู้สืบสวนมีหน้าที่มิให้บุคคลอื่นเข้าร่วมทำการสืบสวน

สิทธิของผู้ถูกกล่าวหา ตามข้อ ๓๕ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาจะนำทนายความหรือที่ปรึกษาไม่เกิน ๑ คน เข้าร่วมฟังก็ได้ แต่จะให้ถ้อยคำแทนผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้

การสืบสวนที่มีขอบและบกพร่อง ตามข้อ ๓๘ (๒) การสอบปากคำบุคคลดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดในข้อ ๑๔ (๔) ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง และข้อ ๒๖ ทำให้การสืบสวนตอนนั้นเสียไป ผู้มีอำนาจสั่งให้ดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

๓. การตัดพยาน

กฎสืบข้อ ๒๔

➡ พยานไม่ให้ถ้อยคำหรือไม่มาหรือติดตามไม่ได้ ถ้าจะไม่สืบพยานต้องบันทึกเหตุในบันทึกการปฏิบัติงานตามข้อ ๑๔ (๓) และรายงานการสืบสวนตามข้อ ๓๒

กฎสืบข้อ ๒๕

➡ พยานหลักฐานใดทำให้ล่าช้าโดยไม่จำเป็นหรือไม่ใช่ประเด็นสำคัญ ถ้าจะงดสืบสวนต้องบันทึกเหตุในบันทึกการปฏิบัติงานตามข้อ ๑๔ (๓) และรายงานการสืบสวนตามข้อ ๓๒

๔. การส่งประเด็นให้สืบสวนแทน

กฎสืบข้อ ๒๖

➡ ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนส่งประเด็นไปให้หัวหน้าหน่วยงานที่เห็นว่าเกี่ยวข้องให้สืบสวนแทนตามเหตุจำเป็น

➡ หัวหน้าหน่วยงานจะดำเนินการสืบสวนเอง จะสั่งผู้ใต้บังคับบัญชาทำการสืบสวนก็ได้ให้นำข้อ ๑๔ (๔) ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ ข้อ ๒๖ มาใช้โดยอนุโลม

๕. ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่น

กฎสืบข้อ ๒๗

- ⇒ คณะกรรมการหรือผู้สืบสวนสงสัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุในคำสั่งสืบสวน
- ⇒ ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานผู้สั่งสืบสวนโดยเร็ว
- ⇒ ผู้สั่งสืบสวนเห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัยให้สั่งให้ทำการสืบสวนโดยคณะกรรมการเดิมหรือผู้สืบสวนเดิมหรือจะแต่งตั้งใหม่ก็ได้

๖. การสืบสวนพาดพิงไปถึงผู้อื่น

กฎสืบข้อ ๒๘

- ⇒ คณะกรรมการหรือผู้สืบสวนพิจารณาในเบื้องต้นเห็นว่า มีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องที่สืบสวนด้วย
- ⇒ ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานผู้สั่งสืบสวนโดยเร็ว
- ⇒ ผู้สั่งสืบสวนเห็นว่ามีความเป็นไปได้ที่สงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัยให้สั่งให้ทำการสืบสวนโดยคณะกรรมการเดิมหรือผู้สืบสวนเดิมหรือจะแต่งตั้งใหม่ก็ได้
- ⇒ ใช้พยานหลักฐานที่ได้สืบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้
- ⇒ กรณีแยกเป็นสำนวนใหม่ให้นำสำเนาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในสำนวนเดิมมารวมและบันทึกให้ปรากฏที่มาจากสำนวนเดิม

๗. กรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุด

กฎสืบข้อ ๒๙

- ⇒ คำพิพากษาถึงที่สุดเกี่ยวกับเรื่องที่สืบสวนได้ความประจักษ์ชัด ให้ถือเอาเป็นพยานหลักฐานโดยไม่ต้องสืบสวนต่อไปก็ได้
- ⇒ แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานตามที่ปรากฏในคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้นำข้อ ๑๙ วรรคสอง – วรรคเจ็ด มาใช้โดยอนุโลม

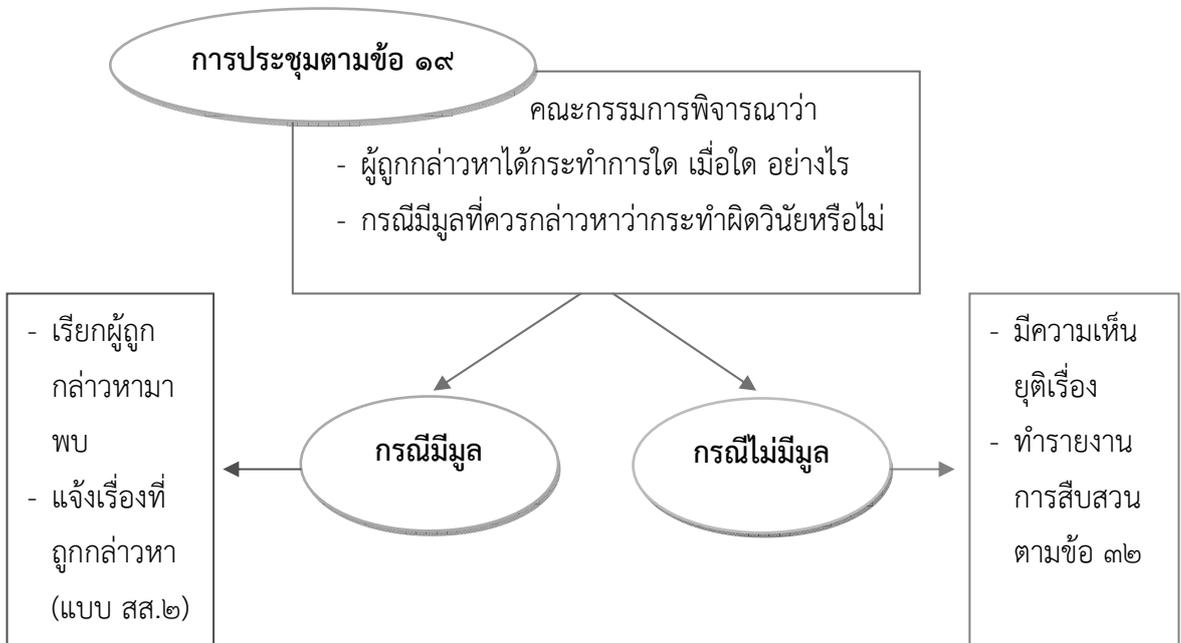
๘. กรณีผู้ถูกกล่าวหาย้ายระหว่างสืบสวน

กฎสืบข้อ ๓๐

- ➔ คณะกรรมการหรือผู้สืบสวนทำการสืบสวนต่อไปจนเสร็จ
- ➔ ผู้สั่งสืบสวนตรวจสอบความถูกต้องแล้วส่งให้ผู้บังคับบัญชาคนใหม่ หรือผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการสำหรับผู้ถูกกล่าวหาทุกคนพิจารณาสั่งสำนวนแล้วแต่กรณี

การประชุมพิจารณาว่ากรณีมีมูลหรือไม่

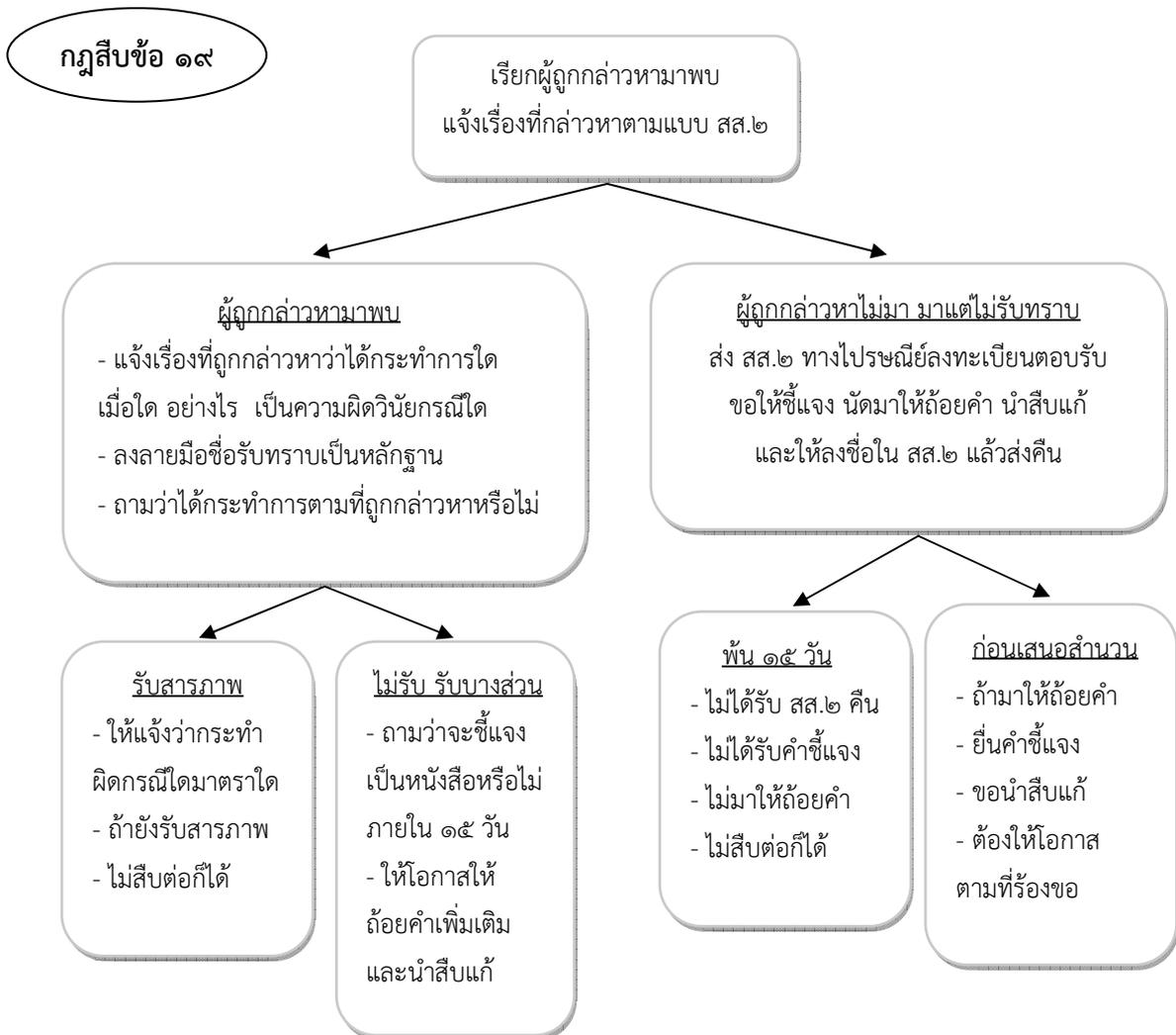
เมื่อคณะกรรมการสืบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาและหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องที่ถูกกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ตามข้อ ๑๕ และ ๑๙ กำหนดให้คณะกรรมการสืบสวนต้องประชุมพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยหรือไม่ โดยการประชุมคณะกรรมการสืบสวนตามข้อ ๑๙ นี้ ต้องมีองค์ประชุมและดำเนินการประชุมครบถ้วนตามข้อ ๑๕ และต้องจัดทำบันทึกการประชุมไว้เป็นหลักฐานตามข้อ ๑๕ วรรคสอง ด้วย

การสืบสวนที่มีขอบและบกพร่อง ตามข้อ ๓๘ (๑) ในกรณีการประชุมของคณะกรรมการมีกรรมการมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ (๒) ทำให้การสืบสวนตอนนั้นเสียไปผู้มีอำนาจต้องสั่งให้ดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

การแจ้งเรื่องที่กล่าวหา

เมื่อคณะกรรมการได้ประชุมพิจารณาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กล่าวหาตามข้อ ๑๙ วรรคหนึ่ง แล้วเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ก็ให้คณะกรรมการดำเนินการแจ้งเรื่องที่กล่าวหาตามแบบ สส. ๒ ดังนี้

การแจ้งเรื่องที่ถูกล่าม اتهามาตามแบบ สส.๒ ให้คณะกรรมการหรือผู้สืบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งเรื่องที่ถูกล่าม اتهามาหรือถูกร้องเรียนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าได้กระทำการใด เมื่อใดอย่างไรและเป็นความผิดวินัยกรณีใด

ให้สรุปพยานหลักฐานเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ โดยให้คำนึงถึงหลักการคุ้มครองพยาน

การแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบเป็นสาระสำคัญ ตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง

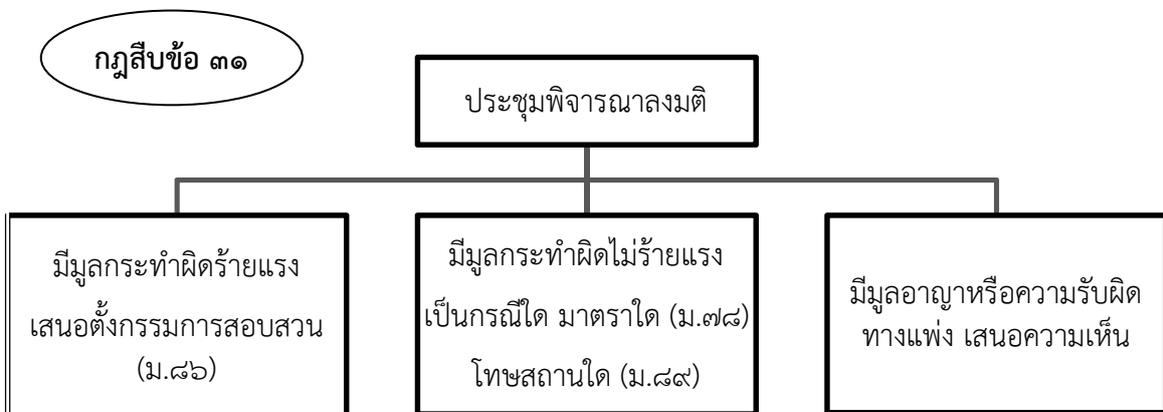
สิทธิของผู้ถูกกล่าวหา ตามข้อ ๓๔ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิได้รับแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหา หรือถูกร้องเรียนตาม ๑๙ วรรคสอง

การสืบสวนที่มีขอบและบกพร่อง ตามข้อ ๓๘ (๓) ในกรณีไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหา มารับทราบข้อกล่าวหาและให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๙ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด ทำให้การสืบสวนตอนนั้นเสียไป ผู้มีอำนาจต้องสั่งให้ดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

การรวบรวมพยานหลักฐานแก้ข้อกล่าวหา

การมาให้ถ้อยคำ ยืนยันคำชี้แจง หรือขอนำสืบแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหา คณะกรรมการหรือผู้สืบสวนต้องแจ้งและให้โอกาสตามที่ผู้ถูกกล่าวหาร้องขอไปจนกว่าจะเสนอสำนวนไปยัง ผู้สั่งสืบสวน และคณะกรรมการหรือผู้สืบสวนต้องดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานตามที่ผู้ถูกกล่าวหานำสืบ และอื่นๆ ที่เห็นว่าเกี่ยวข้อง แล้วจึงพิจารณาลงมติและทำรายงานการสืบสวนเสนอผู้สั่งสืบสวนต่อไป

การประชุมลงมติว่ากระทำผิดวินัยหรือไม่

ตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง กรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ควรเสนอความเห็นยุติเรื่อง

การกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง กรณีใด มาตราใด ได้แก่ กรณีหนึ่งกรณีใด หรือหลายกรณีตามมาตรา ๗๘ (๑) - (๑๘)

สถานโทษทางวินัยไม่ร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ ได้แก่ ภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักขัง กักขังหรือตัดเงินเดือน ซึ่งตามมาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง ให้ส่งลงโทษดังกล่าวตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด

องค์ประชุมและการประชุมให้คณะกรรมการดำเนินการตามข้อ ๑๕ และให้จัดทำบันทึกการประชุมไว้เป็นหลักฐานด้วย

การสืบสวนที่มีขอบและบกพร่อง ตามข้อ ๓๘ (๑) ในกรณีการประชุมของคณะกรรมการมีกรรมการมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ (๒) ทำให้การสืบสวนตอนนั้นเสียไปผู้มีอำนาจต้องสั่งให้ดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

การทำรายงานการสืบสวน

๑. สาระสำคัญในรายงานการสืบสวน

กฎสืบข้อ ๓๒

⇒ ทำรายงานตามแบบ สส.๕
⇒ สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่ามีอย่างไรบ้าง ในกรณีที่ไม่ได้สืบสวนพยานหลักฐาน ตามข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ ให้รายงานเหตุที่ไม่ได้สอบสวนนั้นให้ปรากฏไว้ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพ ให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) ไว้ด้วย

⇒ วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหาว่าจะรับฟังพยานหลักฐานใดได้หรือไม่ เพียงใด โดยอาศัยเหตุผลอย่างไร และผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการอันมีมูลความผิดวินัยอย่างไร หรือไม่ ถ้าผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงเป็นความผิดวินัย กรณีใด ตามมาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด หากมีมูลความผิดวินัยอย่างร้ายแรงก็ให้มีความเห็นให้ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงต่อไป หากการสืบสวนมีมูลอันเป็นการกระทำความผิดอาญา หรือมีกรณีต้องรับผิดชอบทางแพ่งรวมอยู่ด้วย ให้เสนอความเห็นมาพร้อมด้วย

⇒ ความเห็นของคณะกรรมการหรือผู้สืบสวนตามการประชุมลงมติ

⇒ กรรมการมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นไว้ในรายงาน

๒. การสืบสวนแล้วเสร็จ

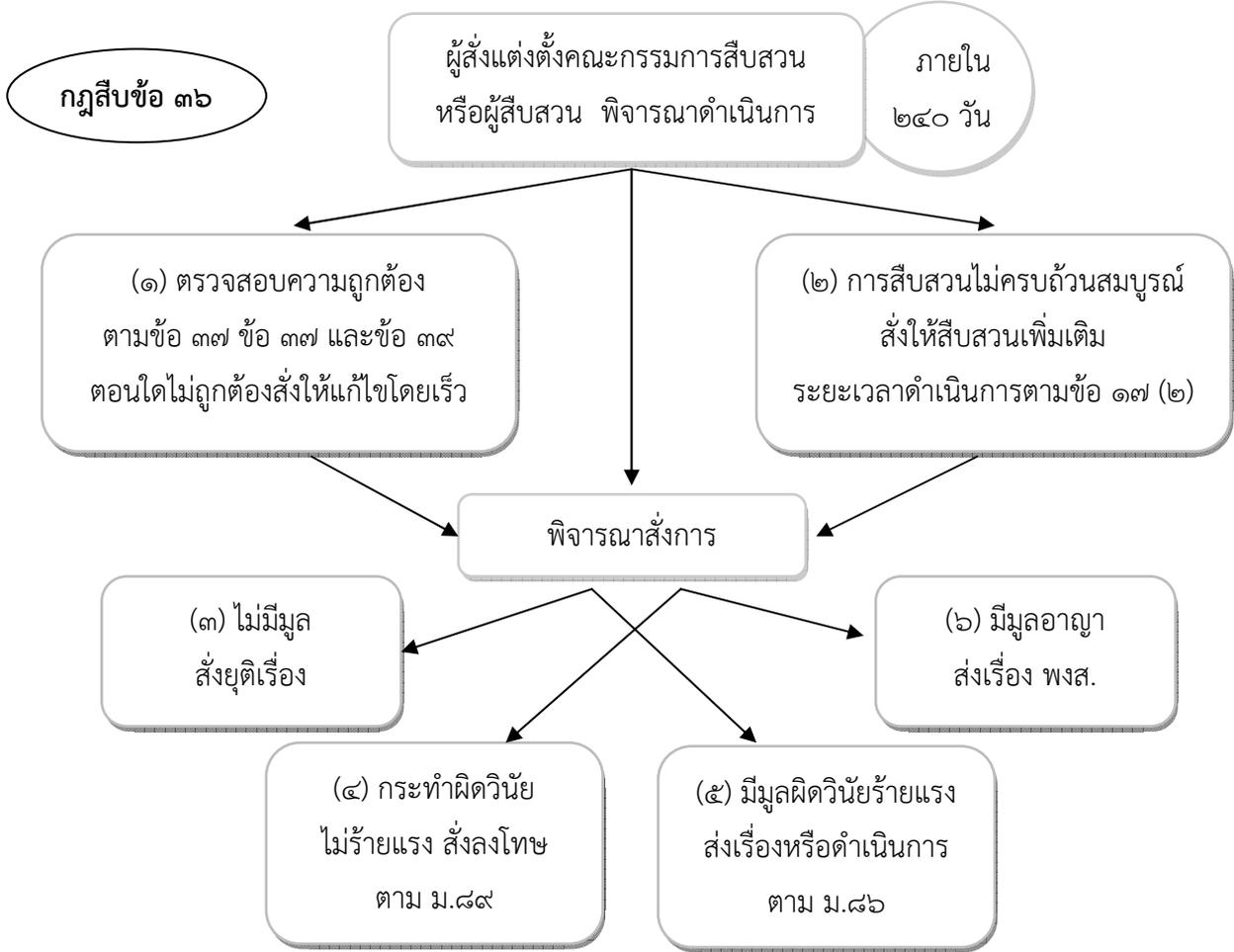
การสืบสวนเริ่มต้นเมื่อประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่งตามข้อ ๑๗ (๑) และเสร็จสิ้นเมื่อคณะกรรมการหรือผู้สืบสวนทำรายงานการสืบสวนแล้วเสนอสำนวนพร้อมบัญชีเอกสารต่อผู้สั่งสืบสวนเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

๓. การเรียงลำดับและการให้หมายเลขในสำนวนสืบสวน

ให้รวบรวมบันทึกและเอกสารต่างๆ ในการสืบสวนรวมสำนวนเข้าไว้ โดยให้เรียงลำดับและให้หมายเลขในเอกสารสำนวนการสืบสวน ตามระเบียบ ตร.ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจ ไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑ ความประพฤติและระเบียบวินัย พ.ศ.๒๕๕๕ บทที่ ๔ การใช้แบบพิมพ์และการเรียงลำดับเอกสารในสำนวน

การพิจารณาสั่งสำนวนสืบสวน

เมื่อผู้สั่งสืบสวนได้รับความเห็นและผลการสืบสวนจากคณะกรรมการหรือผู้สืบสวนแล้ว ให้พิจารณาดำเนินการตามข้อ ๓๖ ดังนี้

๑. ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน และสั่งให้แก้ไขตอนใดทำไม่ถูกต้อง

พิจารณาดำเนินการตามหมวด ๘ การสืบสวนที่มีขอบและบกพร่อง

- ตามข้อ ๓๗ องค์ประกอบของคณะกรรมการต้องเป็นไป ตามข้อ ๑๐ ถ้าทำไม่ถูกต้องให้ผู้สั่งสืบสวนดำเนินการแก้ไข ตามข้อ ๑๓

- ตามข้อ ๓๘ องค์ประชุม ตามข้อ ๑๕ (๒) การสอบปากคำตามข้อ ๑๔ (๔), ๒๐, ๒๒, ๒๓ วรรคหนึ่ง และ ๒๖ การแจ้งเรื่องที่กล่าวหา ตามข้อ ๑๙ ถ้าทำไม่ถูกต้องให้สั่งให้คณะกรรมการหรือผู้สืบสวนดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว

- ตามข้อ ๓๙ ตอนใดเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ถ้าทำไม่ถูกต้องให้สั่งให้คณะกรรมการหรือผู้สืบสวนดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว

๒. การสืบสวนไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอที่จะพิจารณาสั่งการ

- สั่งให้คณะกรรมการหรือผู้สืบสวนดำเนินการสืบสวนเพิ่มเติม

- ระยะเวลาการสืบสวนเพิ่มเติมตามข้อ ๑๗ (๒)

๓. การพิจารณาสั่งการเกี่ยวกับโทษและที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ กรณีผลการสืบสวนไม่มีมูล สั่งยุติเรื่องตามมาตรา ๘๔ วรรคสอง

๓.๒ กรณีกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง สั่งลงโทษตามมาตรา ๘๙

- สั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักขัง กักขังหรือตัดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิด โดยพิจารณาประกอบกับมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงแนบท้ายหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๙๕ ลง ๓ พ.ย.๕๒ แต่อย่างไรก็ตาม หลักการพิจารณาความผิดและกำหนดโทษแนบท้ายหนังสือดังกล่าวได้กำหนดไว้ว่า ผู้บังคับบัญชาอาจใช้ดุลพินิจปรับระดับโทษให้เหมาะสมกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แต่ต้องประกอบด้วยเหตุผลและอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย

- เหตุอันควรลดหย่อนนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษ และเหตุอันควรงดโทษ อาจพิจารณาได้ตามระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนาให้ข้าราชการตำรวจมีวินัยและป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙ ข้อ ๕ ที่กำหนดไว้ว่า ในการดำเนินการทางวินัยให้คำนึงถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ความประพฤติและการปฏิบัติที่ผ่านมาของผู้กระทำผิด มูลเหตุจูงใจ สภาพแวดล้อม ความรู้สำนึกในการกระทำและแก้ไขเยียวยาผลร้ายหรือผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำประกอบกัน และมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหามากกว่าการลงโทษ

- กรณีว่ากล่าวตักเตือน ตร. ได้กำหนดแนวทางไว้ให้ทำตามแบบแนบท้ายหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๑๑.๓/ว ๔๔ ลง ๑๕ ก.ค.๕๑

- สั่งลงโทษไปภายในอำนาจ ผู้บังคับบัญชาลงโทษผู้ใต้บังคับบัญชา ในสถานโทษและอัตราโทษได้เพียงใด เป็นไปตามตารางแนบท้ายกฎ ก.ตร.ว่าด้วยอำนาจการลงโทษฯ พ.ศ.๒๕๔๗ ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาควรได้รับโทษเกินอำนาจที่จะสั่งลงโทษได้ ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเพื่อพิจารณาสั่งการ

- พิจารณาปรับระดับโทษให้สอดคล้องตามกฎหมาย ก.ตร.ว่าด้วยอำนาจการลงโทษฯ พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๖ ที่กำหนดให้โทษกักขังให้ใช้ได้แต่เฉพาะข้าราชการตำรวจตั้งแต่ผู้กำกับการหรือเทียบเท่าลงมา โทษกักขังให้ใช้ได้แต่เฉพาะข้าราชการตำรวจตั้งแต่รองสารวัตรลงมา

๓.๓ กรณีมีมูลกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการไปภายในอำนาจ โดยแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ แต่หากไม่มีอำนาจก็ให้เสนอผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๘๖ ต่อไป

๓.๔ กรณีเห็นว่ามีมูลเป็นการกระทำผิดอาญา ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมาย

๔. ระยะเวลาพิจารณาสั่งการ

ตามข้อ ๓๖ วรรคสอง ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้สืบสวนซึ่งมีอำนาจตามมาตรา ๘๕ และมาตรา ๘๙ พิจารณาสั่งสำนวนการสืบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ไม่เกิน ๒๔๐ วัน นับแต่วันรับสำนวน มีเหตุจำเป็นตามระเบียบ ก.ตร. ทำให้พิจารณาสั่งการไม่แล้วเสร็จ ขยายระยะเวลาได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง แต่ละครั้งไม่เกิน ๖๐ วัน หากยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ผู้ถูกกล่าวหากลับคืนสู่ฐานะเดิมและให้ถือว่าไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสืบสวนนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว จนกว่าการพิจารณาสั่งการจะเสร็จสิ้นและมีคำสั่ง (มาตรา ๘๗ วรรคสอง)

ตามระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยเหตุจำเป็นในการขยายระยะเวลาการพิจารณาสั่งการทางวินัย พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๓ กำหนดเหตุจำเป็นไว้ดังนี้

- (๑) ให้ทำการสืบสวนสอบสวนใหม่หรือสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติม
- (๒) ขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- (๓) ขอคำชี้แจงจากบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กร
- (๔) รอฟังผลการพิจารณาของศาล หรือการพิจารณาวินิจฉัยสั่งการของหน่วยงานหรือองค์กร

การกลับคืนสู่ฐานะเดิมเป็นไปโดยผลของกฎหมายนับแต่วันครบกำหนดตามมาตรา ๘๗ โดยที่ ตร. ได้วางแนวทางให้ออกเป็นคำสั่งตามแบบแนบท้ายหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๑๑.๒/ว ๑๒๕ ลง ๒๐ พ.ย.๕๙ เรื่องการออกคำสั่งให้ข้าราชการตำรวจกลับคืนสู่ฐานะเดิมตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๗ มาตรา ๘๗ เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ต่างๆ ของข้าราชการตำรวจที่ได้รับสิทธิคืนสู่ฐานะเดิมต่อไป

การออกคำสั่งลงโทษ

ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนหรือผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาจัดทำคำสั่งลงโทษในความผิดวินัยไม่ร้ายแรง ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องได้ความพอสรุปได้ดังนี้

๑. ผู้สั่งลงโทษต้องมีอำนาจและต้องสั่งลงโทษภายในอำนาจของตน ผู้ได้รับมอบอำนาจควรระบุคำสั่งหรือหนังสือที่มอบอำนาจในคำสั่งลงโทษให้ชัดเจน

๒. ผู้กระทำผิดจะถูกลงโทษ ต้องเป็นผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาของผู้สั่งลงโทษ ไม่ว่าโดยตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง การไปช่วยราชการ การเข้ารับการฝึกอบรม หรืออื่นๆ ในทำนองเดียวกัน ตามหมายเหตุแนบท้ายกฎ ก.ตร. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ อัตราทะเล และการลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักขังหรือตัดเงินเดือน พ.ศ.๒๕๕๗

๓. ตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๗ มาตรา ๘๓ การลงโทษให้ทำเป็นคำสั่ง โดยระบุในคำสั่งด้วยว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดและมาตราใด วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

๔. ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ พ.ศ.๒๕๕๗

- วันที่คำสั่งมีผล การสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักขัง หรือตัดเงินเดือนตามมาตรา ๘๙ ห้ามมิให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่การลงโทษภาคทัณฑ์หรือตัดเงินเดือน ให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปถึงวันพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามที่กฎ ก.ตร. ได้กำหนดให้สั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนย้อนหลังก็ให้สั่งลงโทษย้อนหลังได้

- รูปแบบ คำสั่งลงโทษให้ทำตามแบบที่กำหนดท้ายกฎ ก.ตร. ดังกล่าว

- การแก้ไขหรือเพิกถอนคำสั่งลงโทษ ให้ทำเป็นคำสั่ง โดยให้ปรากฏเลขที่วัน เดือน ปี ที่ออกคำสั่งเดิม ข้อความเดิมที่ต้องการแก้ไขหรือเพิกถอน และข้อความที่แก้ไขใหม่

๕. คำสั่งลงโทษให้แจ้งสิทธิอุทธรณ์ ตาม พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๔๐ ที่บัญญัติว่า คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ ให้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย

๖. คำสั่งลงโทษให้แจ้งสิทธิฟ้องคดีปกครอง ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๕๐ ที่บัญญัติว่า คำสั่งใดที่อาจฟ้องต่อศาลปกครองได้ ให้ผู้ออกคำสั่งระบุวิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องไว้ในคำสั่งดังกล่าวด้วย

๗. แจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษ หน่วยงานและผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

การจัดการให้รับโทษ

การจัดการให้ผู้ถูกลงโทษรับโทษ ตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๒ ประกอบกับกฎ ก.ตร.ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ อัตรารับโทษ และการลงโทษภาคทัณฑ์ ทักษะกรรม กักขัง หรือตัดเงินเดือน พ.ศ.๒๕๔๗ พอสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. เมื่อมีคำสั่งลงโทษแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาจัดให้ผู้ถูกลงโทษได้รับโทษโดยเร็ว การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษในความผิดวินัยไม่ร้ายแรง มิให้นำมาเป็นเหตุทุเลาการรับโทษ (กฎ ก.ตร.ว่าด้วยอำนาจการลงโทษฯ ข้อ ๔)

๒. การลงโทษภาคทัณฑ์ ได้แก่ การลงโทษแก่ผู้กระทำผิดอันควรต้องรับโทษสถานหนึ่งสถานใด แต่มีเหตุอันควรปราณีจึงเพียงแต่แสดงความผิดผู้นั้นให้ปรากฏไว้ (มาตรา ๘๒)

๓. การลงโทษทัณฑ์กรรมการ ได้แก่ การให้ทำงานโยธา การให้อยู่เวรนอกจากหน้าที่ประจำ หรือการให้ทำงานสาธารณประโยชน์ซึ่งต้องไม่เกิน ๖ ชั่วโมงต่อหนึ่งวัน (มาตรา ๘๒)

การสั่งลงโทษทัณฑ์กรรมให้กำหนดจำนวนวันและจำนวนชั่วโมงในแต่ละวัน ให้ชัดเจน ให้ทำทัณฑ์กรรมทุกๆ วันจนกว่าจะครบกำหนด ในวันหนึ่งได้ไม่เกิน ๖ ชั่วโมง แต่ถ้าให้อยู่เวรยามในวันหนึ่งต้องไม่เกินกำหนดเวลาอยู่เวรยามตามปกติ (กฎ ก.ตร.ว่าด้วยอำนาจการลงโทษฯ ข้อ ๕)

๔. การลงโทษกักขัง ได้แก่ การกักตัวไว้ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งที่สมควรตามที่กำหนด (มาตรา ๘๒)

การลงโทษกักขังให้นำตัวผู้ถูกลงโทษไปกักไว้ในบริเวณใดบริเวณหนึ่งตามที่เห็นสมควร (กฎ ก.ตร.ว่าด้วยอำนาจการลงโทษฯ ข้อ ๗)

๕. การลงโทษกักขัง ได้แก่ การขังในที่จัดไว้เพื่อควบคุมแต่เฉพาะคนเดียวหรือหลายคนรวมกันตามที่จะได้มีคำสั่ง (มาตรา ๘๒)

การลงโทษกักขัง ให้นำตัวผู้ถูกลงโทษไปปรับโทษที่สถานี่หรือหน่วยงานอื่นที่ผู้ถูกลงโทษมิได้ประจำอยู่ กักขังไว้ในสถานที่จัดไว้โดยเฉพาะ

ห้ามมิให้กักขังตำรวจหญิงร่วมกับตำรวจชาย หากไม่มีสถานที่พอจะแยกขัง จะกำหนดสถานที่ใดสถานที่หนึ่งให้เห็นสมควรเป็นสถานที่กักขังก็ได้

ห้ามมิให้กักขังรวมกับผู้ต้องหา เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเพราะไม่มีที่กักขัง

ห้ามนำสิ่งของไม่จำเป็นหรืออาวุธเข้าไปในสถานที่กักขัง (กฎ ก.ตร. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษฯ ข้อ ๘ และข้อ ๙)

๖. ระยะเวลาการลงโทษกักขังและกักขัง (กฎ ก.ตร.ว่าด้วยอำนาจการลงโทษฯ ข้อ ๓) วันเวลาเริ่มให้นับเป็นหนึ่งวันเต็มโดยไม่ต้องคำนึงถึงชั่วโมง และให้นับติดต่อกันไม่เว้นวันหยุดราชการจนครบกำหนดปล่อยตัว ในวันถัดจากวันที่ครบกำหนด

๗. การลงโทษกักขังหรือกักขังจะใช้งานโยธา หรืองานอื่นของราชการด้วยก็ได้ แต่ต้องไม่เกิน ๖ ชั่วโมงต่อหนึ่งวัน (มาตรา ๘๒)

การสืบสวนก่อนกฎ ก.ตร. (พ.ศ.๒๕๕๖) ใช้บังคับ

กฎสืบข้อ ๔๑

ตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๗๗ ลง ๒๙ ส.ค.๕๖ ได้วางแนวทางเกี่ยวกับการสืบสวนข้อเท็จจริงก่อนกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ใช้บังคับ ดังนี้

ด้วยกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ มิ.ย.๕๖ แล้วให้ยกเลิกกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ และกำหนดบทเฉพาะกาลตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๔๑ ไว้ว่า “ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนอยู่ก่อนที่กฎ ก.ตร. นี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้นจนกว่าจะแล้วเสร็จ ในกรณีมีมูลที่จะพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๘๙ ให้ดำเนินการตามกฎ ก.ตร. นี้” เพื่อให้การพิจารณาดำเนินการในกรณีดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้องในทิศทางเดียวกัน จึงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

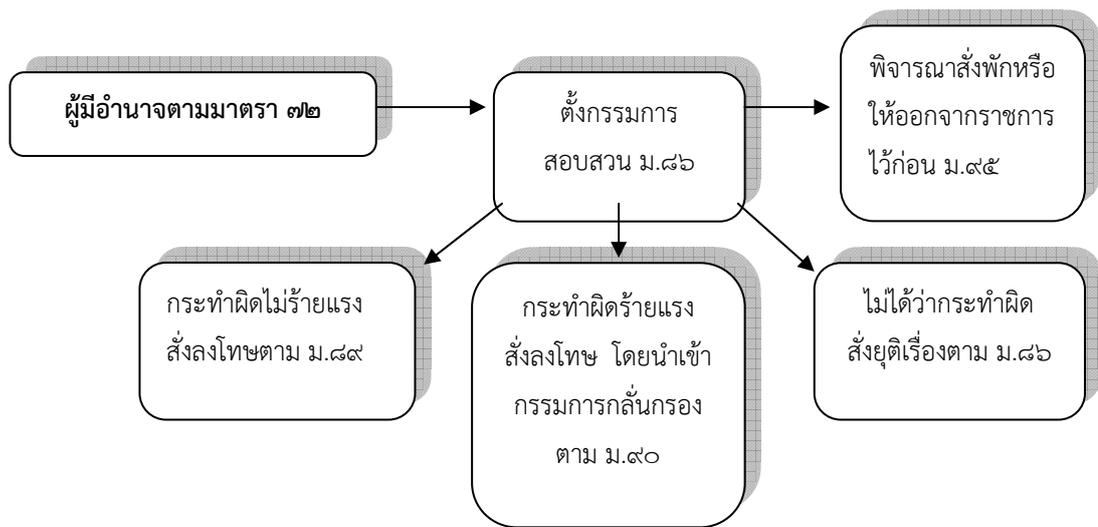
๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนก่อนที่กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ใช้บังคับ คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ขณะนั้นตามกฎหมาย ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ ไปจนเสนอสำนวนการสืบสวนพร้อมทั้งบัญชีเอกสารต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อพิจารณาสั่งการ จึงจะถือได้ว่าการสืบสวนแล้วเสร็จ

๒. การพิจารณาสั่งการของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๘๙ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ เมื่อรับสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๑ จากคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนไว้พิจารณาแล้ว ให้ดำเนินการตามกฎหมายที่กำหนดอำนาจหน้าที่ที่บังคับใช้อยู่ปัจจุบันตามกฎหมาย ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ รวมถึงการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติขยายเวลาการสืบสวนหรือสืบสวนเพิ่มเติมหรือการติดตามเร่งรัดการสืบสวนซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๑๗

๓. แต่การใช้อำนาจของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๘๙ ในการตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๑ ดังกล่าว เมื่อกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๔๑ กำหนดให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ แล้ว การตรวจสอบความถูกต้องจึงต้องพิจารณาตามกฎหมายที่บังคับใช้ในขณะนั้นว่าการสืบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องครบถ้วนและเป็นสาระสำคัญ ก็ต้องสั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแก้ไขหรือดำเนินการตอนนั้นให้ถูกต้องตามกฎหมาย ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗

.....

การสอบสวนพิจารณา

ตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ได้บัญญัติเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณาไว้ดังนี้

มาตรา ๘๖ เมื่อข้าราชการตำรวจถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน ในการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา เมื่อดำเนินการแล้ว ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำผิดวินัยให้ดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๙๐ แล้วแต่กรณี ถ้าฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยให้สั่งยุติเรื่อง

ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๗๒ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการตำรวจในส่วนราชการหรือหน่วยงานใดในสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่างลง หรือผู้ดำรงตำแหน่งใดไม่สามารถปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้บังคับบัญชาดังต่อไปนี้สั่งให้ข้าราชการตำรวจซึ่งเห็นสมควรรักษาราชการแทนในตำแหน่งนั้นได้

- (๑) นายกรัฐมนตรี สำหรับตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- (๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำหรับตำแหน่งจเรตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมา
- (๓) ผู้บัญชาการ หรือตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการ พนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น
- (๔) ผู้บังคับการ หรือตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการ พนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น

มาตรา ๙๕ ข้าราชการตำรวจผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือต้องหาว่ากระทำผิดอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ หรือผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนด ในระเบียบ ก.ตร. มีอำนาจสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยได้ แต่ถ้าภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัยว่าผู้นั้นมิได้กระทำผิดหรือกระทำผิดไม่ถึงกับถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และไม่มีกรณีที่จะต้องออกจากราชการด้วยเหตุอื่นก็ให้ผู้นั้นมีอำนาจดังกล่าวสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่ผู้นั้นมีคุณสมบัติตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้น

มาตรา ๘๗ หลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาเกี่ยวกับการสืบสวนและการสอบสวน ที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๘๔ และมาตรา ๘๖ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

ในการพิจารณาของผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๕ มาตรา ๘๖ มาตรา ๘๙ หรือมาตรา ๙๐ ให้พิจารณาสั่งการให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันได้รับสำนวน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. ซึ่งทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลา ดังกล่าวก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน ในการนี้ หากยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ข้าราชการตำรวจผู้ถูกกล่าวหา กลับคืนสู่ฐานะเดิมก่อน และให้ถือว่าไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่าง ถูกสืบสวนหรือสอบสวนแล้วแต่กรณี นับแต่วันครบกำหนดเวลาดังกล่าวจนกว่าการพิจารณาสั่งการในเรื่องนั้น จะเสร็จสิ้นและมีคำสั่ง

มาตรา ๙๐ ข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ สั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลงโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก

การพิจารณาสั่งลงโทษของผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ (๒) (๓) และ (๔) ให้ผู้มีอำนาจดังกล่าวตั้งกรรมการเพื่อพิจารณากลับกรองเสนอ โดยคณะกรรมการดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วย รองหัวหน้าหน่วยงานนั้นทุกคน ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๘๓ การลงโทษข้าราชการตำรวจให้ทำเป็นคำสั่งโดยระบุในคำสั่งด้วยว่า ผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดมาตราใด

วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

มาตรา ๘๗ ข้าราชการตำรวจออกจากราชการเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๘๔

(๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๖๐ มาตรา ๘๕ มาตรา ๘๘ มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ และมาตรา ๑๐๓

(๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร.

กฎและระเบียบ ก.ตร. ที่เกี่ยวข้อง

๑. ตามมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง ที่กำหนดว่าหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลา เกี่ยวกับการสอบสวนที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๘๖ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นั้น ได้แก่ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๔๗

๒. ตามมาตรา ๘๖ และมาตรา ๘๕ ที่กำหนดไว้ว่าผู้บังคับบัญชาอื่นตามที่กำหนด ในระเบียบ ก.ตร. นั้น ปัจจุบันยังไม่มีระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยเรื่องดังกล่าว

๓. ตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง ที่กำหนดว่าเหตุจำเป็นตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. นั้น ได้แก่ ระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยเหตุจำเป็นในการขยายเวลาการพิจารณาสั่งการทางวินัย พ.ศ.๒๕๔๗

๔. ตามมาตรา ๙๐ วรรคสอง ที่กำหนดว่าให้ตั้งกรรมการเพื่อพิจารณากลับรองเสนอ ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นั้น ได้แก่ กฎ ก.ตร.ว่าด้วยคณะกรรมการพิจารณากลับรองพิจารณาสั่งลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗, ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๗, ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๐ และฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๕๑

๕. ตามมาตรา ๘๓ ที่กำหนดว่าวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นั้น ได้แก่ กฎ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗

๖. ตามมาตรา ๙๗ วรรคสอง ที่กำหนดว่ากรณีถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก วันออกจากราชการให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. นั้น ได้แก่ ระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗

สาระสำคัญตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๗

กฎสอบข้อ ๑

กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๗ ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป คือ วันที่ ๑๕ ธ.ค.๕๗

กฎสอบข้อ ๒

กรณีที่ต้องดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณา พ.ศ.๒๕๕๗

⇒ กรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๖ วรรคหนึ่ง

⇒ กรณีถูกกล่าวหาหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการหรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง

⇒ กรณีเมื่อได้มีการสอบสวนพิจารณาตามมาตรา ๘๖ วรรคหนึ่งแล้ว แต่ไม่ได้ความแน่ชัดว่าผู้นั้นกระทำผิดที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกแต่มีมลทินหรือมีหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น หากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้ ตามมาตรา ๑๐๒

การตั้งเรื่องสอบสวน

๑. ผู้มีอำนาจสั่งสอบสวน

ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ ที่มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง ได้แก่

- ๑ นายกรัฐมนตรี สำหรับตำแหน่งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- ๒ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ สำหรับตำแหน่งจเรตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมา
- ๓ ผู้บัญชาการ หรือตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้บังคับการพนักงานสอบสวนผู้เชี่ยวชาญพิเศษ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น
- ๔ ผู้บังคับการ หรือตำแหน่งเทียบเท่า สำหรับตำแหน่งตั้งแต่ผู้กำกับการพนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ หรือตำแหน่งเทียบเท่าลงมาในส่วนราชการนั้น

๒. บุคคลต้องห้ามมิให้สอบสวน

กฎข้อ ๓

ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและคณะกรรมการสอบสวนจะต้องไม่เป็นบุคคลดังต่อไปนี้

- (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่สอบสวน
- (๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สอบสวน
- (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกกล่าวหา
- (๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหา
- (๕) มีเหตุอย่างอื่นซึ่งน่าเชื่ออย่างยิ่งว่าจะทำให้การสอบสวนเสียความเป็นธรรม

ข้อความใน (๑) ให้ใช้บังคับกับผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเฉพาะ ในกรณี ที่ผู้ันรู้เห็นเหตุการณ์ในลักษณะมีส่วนร่วมกับการกระทำความผิด

๓. องค์ประกอบและคุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวน

กฎสอบข้อ ๔

คณะกรรมการ

- ข้าราชการประจำ อย่างน้อย ๓ คน
- ข้าราชการตำรวจ อย่างน้อยกึ่งหนึ่ง

ประธานกรรมการ

- ตำแหน่งระดับไม่ต่ำกว่า หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่า ผู้ถูกกล่าวหา
- ตำแหน่งเปลี่ยนภายหลัง ไม่กระทบ

กรรมการ

- ต้องมีผู้เคยเป็น พงส. หรือนิติกรหรือมี ปริญญาทางกฎหมาย หรือได้รับฝึกอบรมหรือ มีประสบการณ์ด้าน วินัยอย่างน้อย ๑ คน

เลขานุการ

- มี ๑ คน อาจตั้งจาก กรรมการคนใดก็ได้
- กรณีจำเป็นจะให้ มี ผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

การสอบสวนที่มีขอบและบกพร่อง ตามข้อ ๓๔ ในกรณีที่น่าปรากฏว่า การแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนไม่ถูกต้อง ตามข้อ ๔ เว้นแต่กรณีไม่มีเลขานุการ ให้การสอบสวนทั้งหมด เสียไป ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง มาตรา ๙๑ วรรคสาม หรือมาตรา ๑๐๑ วรรคหนึ่ง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ ตามข้อ ๔ ให้ถูกต้อง

๔. สาระสำคัญของคำสั่งสอบสวน

กฎสอบข้อ ๕

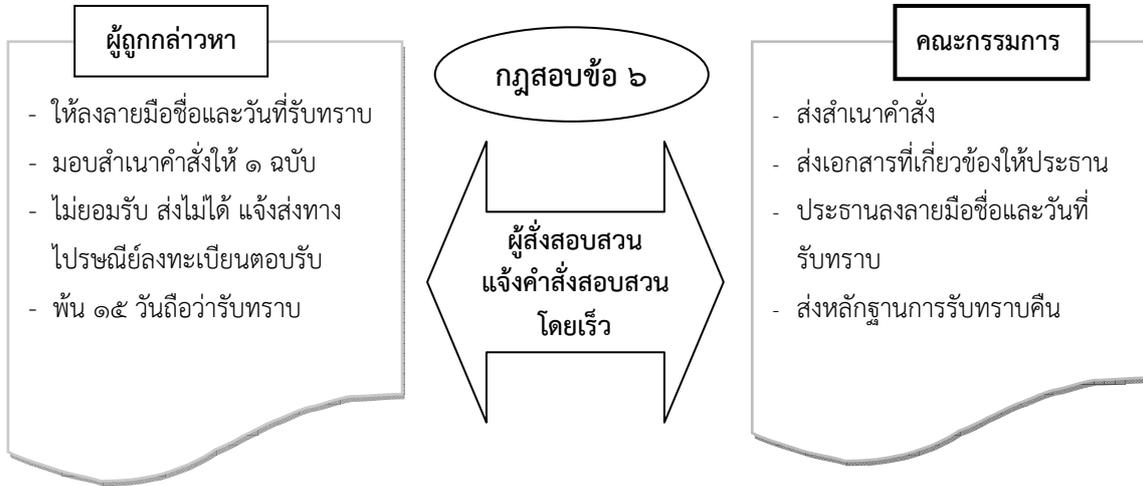
การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนต้องระบุ

- ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา
- เรื่องที่กล่าวหา
- ชื่อและตำแหน่งของคณะกรรมการสอบสวน
- ทำตามแบบ สว.๑

การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งไม่กระทบถึงการได้รับแต่งตั้ง

เรื่องที่กล่าวหา หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมแห่งการกระทำที่กล่าวอ้าง ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย เรื่องที่กล่าวหาไม่ใช่ฐานความผิด (ตามแนวทางของ ก.พ.)

๕. การแจ้งคำสั่งสอบสวน

๖. การเปลี่ยนแปลงคำสั่งสอบสวน

กฎข้อ ๗

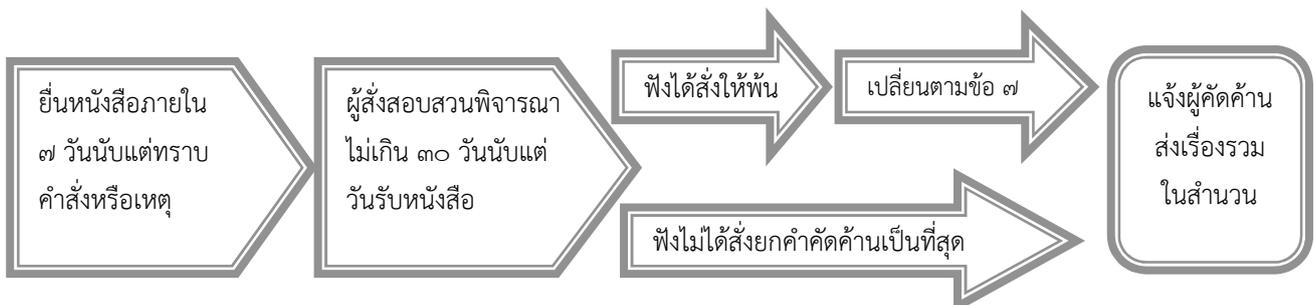
ถ้าผู้สั่งสอบสวนเห็นว่ามีความเหมาะสมหรือจำเป็นสามารถเปลี่ยนแปลง เพิ่มหรือลดจำนวนกรรมการแต่ต้องเป็นไป ตามข้อ ๔ โดยแสดงเหตุแห่งการสั่งไว้ด้วย และแจ้งคำสั่งเปลี่ยนแปลง ให้ผู้ถูกกล่าวหา และคณะกรรมการทราบ การเปลี่ยนแปลงไม่กระทบการสอบสวนที่ดำเนินการไปแล้ว

การคัดค้านผู้สั่งและกรรมการสอบสวน

ถ้ามีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามข้อ ๓ การใช้สิทธิคัดค้านดำเนินการได้ ดังนี้

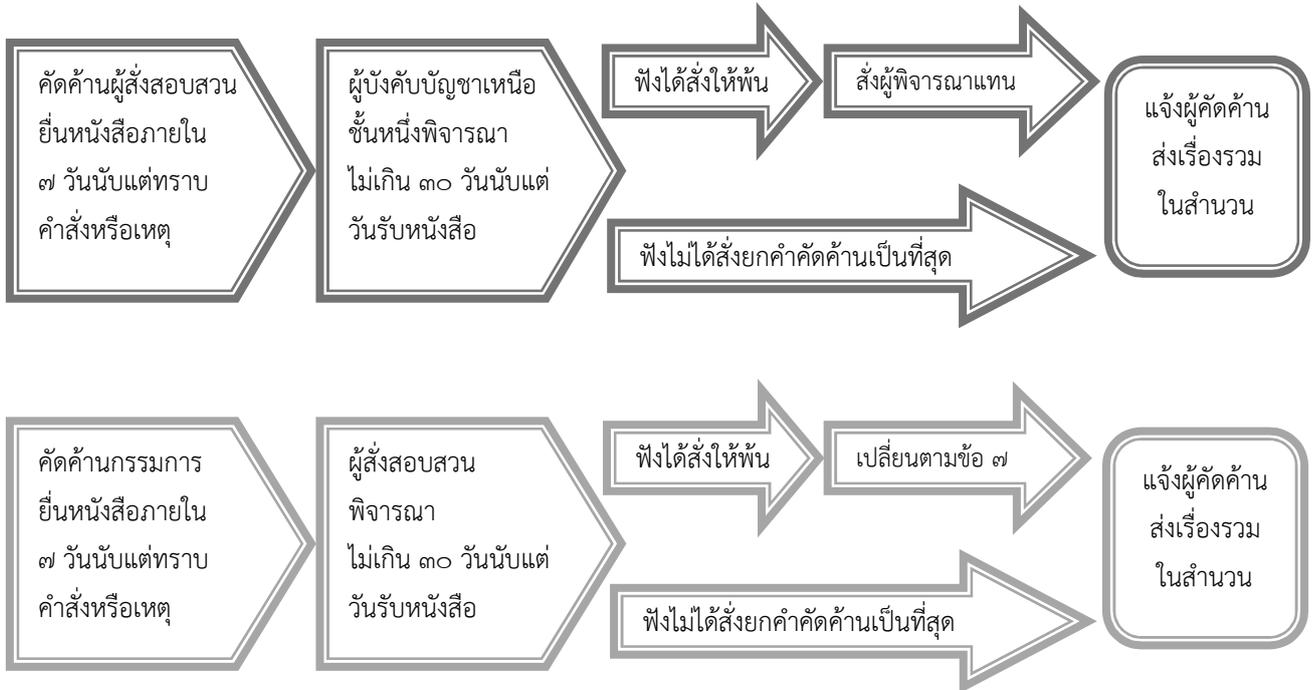
กฎข้อ ๑๔

กรรมการคัดค้านตนเอง

กฎสอบข้อ ๓๗

ผู้ถูกกล่าวหาคัดค้านผู้สั่งหรือกรรมการสอบสวน

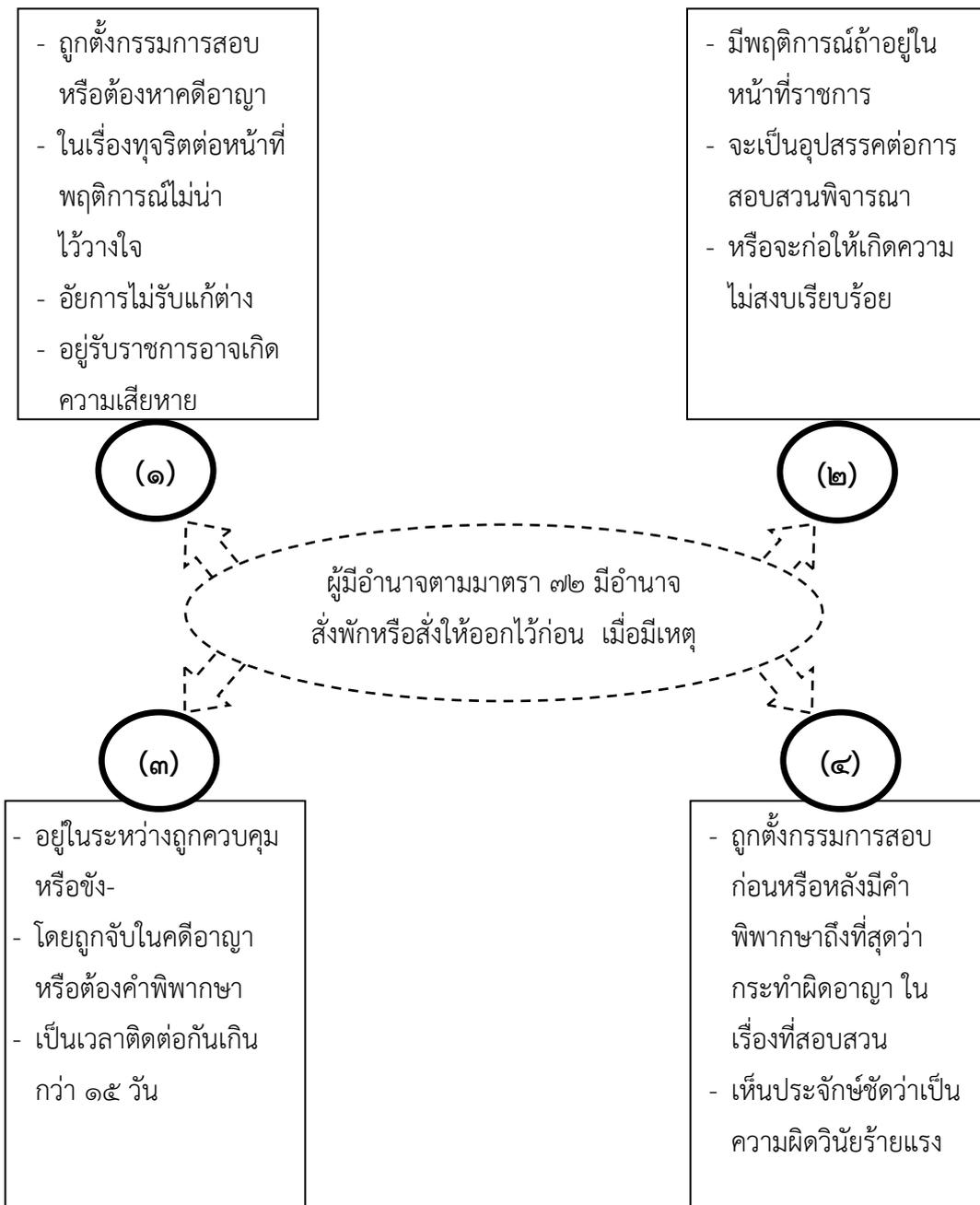
กรณีผู้พิจารณาคัดค้านไม่พิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ถือว่าผู้ถูกคัดค้านพ้นจากหน้าที่

การพ้นจากหน้าที่ดังกล่าวไม่กระทบถึงการสืบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

การคัดค้านเป็นสิทธิของผู้ถูกกล่าวหาตามกฎข้อ ๓๗

การสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้

เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้าราชการ ตำรวจผู้ใดไปแล้ว ทำให้มีประเด็นที่ต้องพิจารณาต่อไปตามมาตรา ๙๕ ว่า มีเหตุต้องสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนหรือไม่ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ตามข้อ ๓ ของกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสั่งพักราชการ และการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ.๒๕๔๗ ดังนี้

การสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ต้องพิจารณาเพิ่มเติมให้ได้ความว่า เมื่อมีเหตุ ตามข้อ ๓ ดังกล่าวแล้ว หากผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ เห็นว่าการสอบสวนพิจารณาหรือการพิจารณาคดีที่เป็นเหตุที่อาจถูกสั่งพักราชการนั้น จะไม่แล้วเสร็จโดยเร็ว จะสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้

การสั่งให้พักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนี้ เพื่อรอฟังผลการสอบสวนพิจารณาทางวินัย ในส่วนระยะเวลาและการดำเนินการเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน พ.ศ.๒๕๔๗ การออกคำสั่งให้เป็นไปตามแบบท้ายกฎดังกล่าว

หน้าที่คณะกรรมการสอบสวน

กฎสอบข้อ ๘

คณะกรรมการสอบสวนมีหน้าที่

- ⇒ สอบสวนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ตร.
- ⇒ แสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหา
- ⇒ ดูแลให้บังเกิดความยุติธรรมตลอดกระบวนการสอบสวน

กฎสอบข้อ ๙

- ⇒ รวบรวมประวัติผู้ถูกกล่าวหาเท่าที่จำเป็น

กฎสอบข้อ ๑๐

- ⇒ จัดทำบันทึกการปฏิบัติงานที่มีการสอบสวนไว้ทุกครั้ง

กฎสอบข้อ ๑๑

- ⇒ ห้ามมิให้บุคคลอื่นเข้าร่วมทำการสอบสวน

กฎสอบข้อ ๑๒

- ⇒ ประธานรับเรื่องแล้วเรียกประชุมเพื่อพิจารณาวางแผนทางการสอบสวน

กฎสอบข้อ ๑๓

- ⇒ องค์ประชุมต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน

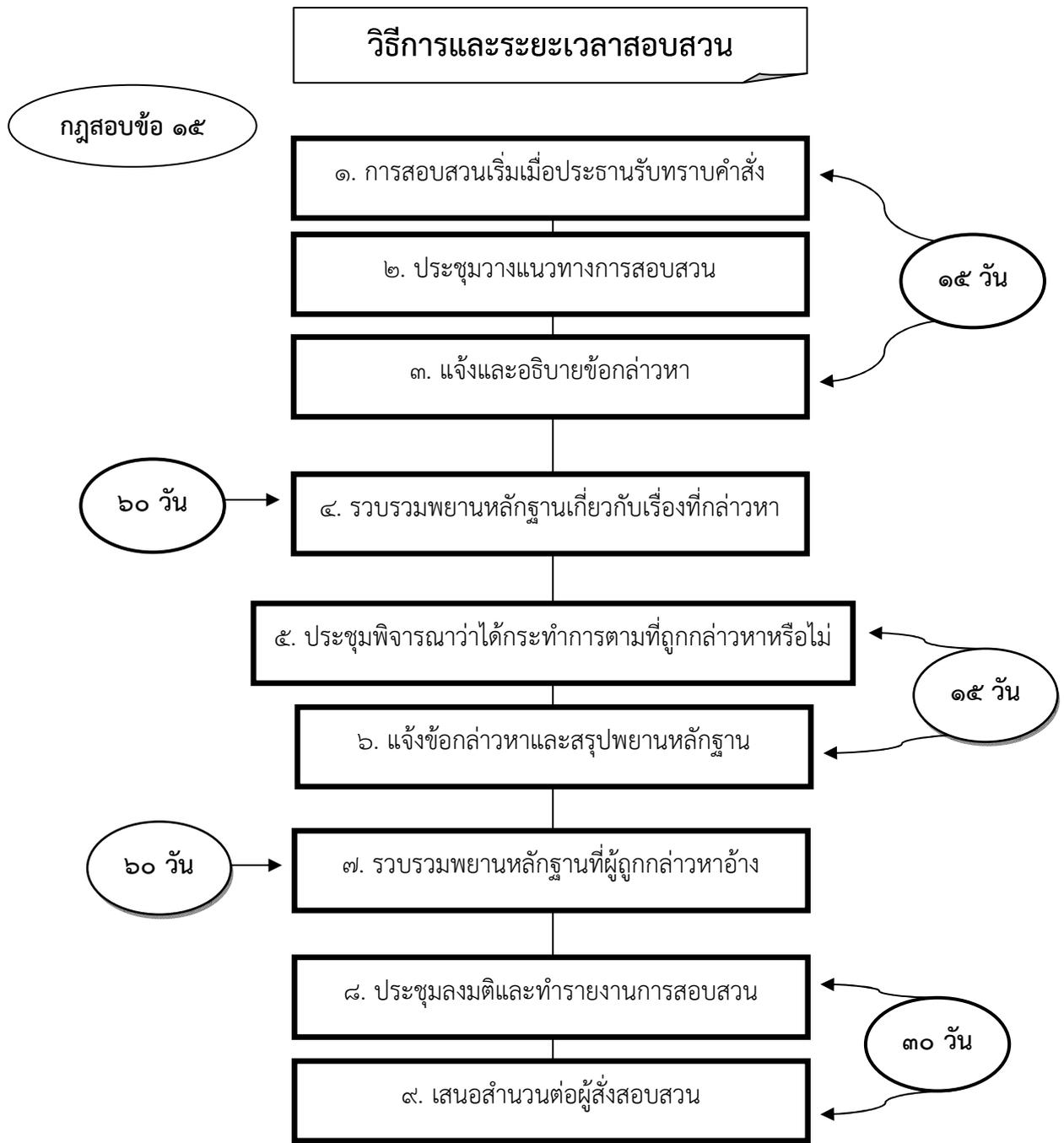
กรรมการทั้งหมด

- ⇒ เว้นแต่การประชุม ตามข้อ ๑๘ และข้อ ๓๑ ต้องมีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่า ๓ คน และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด

- ⇒ ต้องมีประธานอยู่ร่วมประชุม ถ้าไม่มีให้เลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

- ⇒ การลงมติถือเสียงข้างมาก เสียงเท่ากันประธานออกเสียงชี้ขาด

การสอบสวนที่มีข้อบกพร่อง ตามข้อ ๔๐ (๑) กรรมการมาประชุม ไม่ครบองค์ประชุม ทำให้การสืบสวนตอนนั้นเสียไป ผู้มีอำนาจต้องสั่งให้ดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

การพิจารณาเรื่องที่ถูกกล่าวหาและวางแนวทางการสอบสวน

เมื่อประธานกรรมการได้รับแจ้งคำสั่งสอบสวนพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาจากผู้สั่งสอบสวน ตามข้อ ๖ (๒) แล้ว ตามข้อ ๑๒ กำหนดให้ประธานกรรมการดำเนินการประชุมคณะกรรมการสอบสวนเพื่อพิจารณาเรื่องที่ถูกกล่าวหาและวางแนวทางการสอบสวน โดยการพิจารณาเรื่องที่ถูกกล่าวหา เพื่อให้ทราบรายละเอียดแห่งพฤติการณ์และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการใดเมื่อใด อย่างไร และกำหนดแนวทางว่าคณะกรรมการสอบสวนจะต้องดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานใดบ้าง และมีประเด็นใดที่จะต้องพิสูจน์ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร โดยการวางแนวทางการสอบสวนนี้คณะกรรมการสอบสวนสามารถดำเนินการได้ดังนี้

(๑) ศึกษารายละเอียดจากเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาที่ได้รับจากผู้สั่งสอบสวนว่ามีกรกล่าวหาเกี่ยวกับเรื่องใด มีกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้หรือไม่ อย่างไร

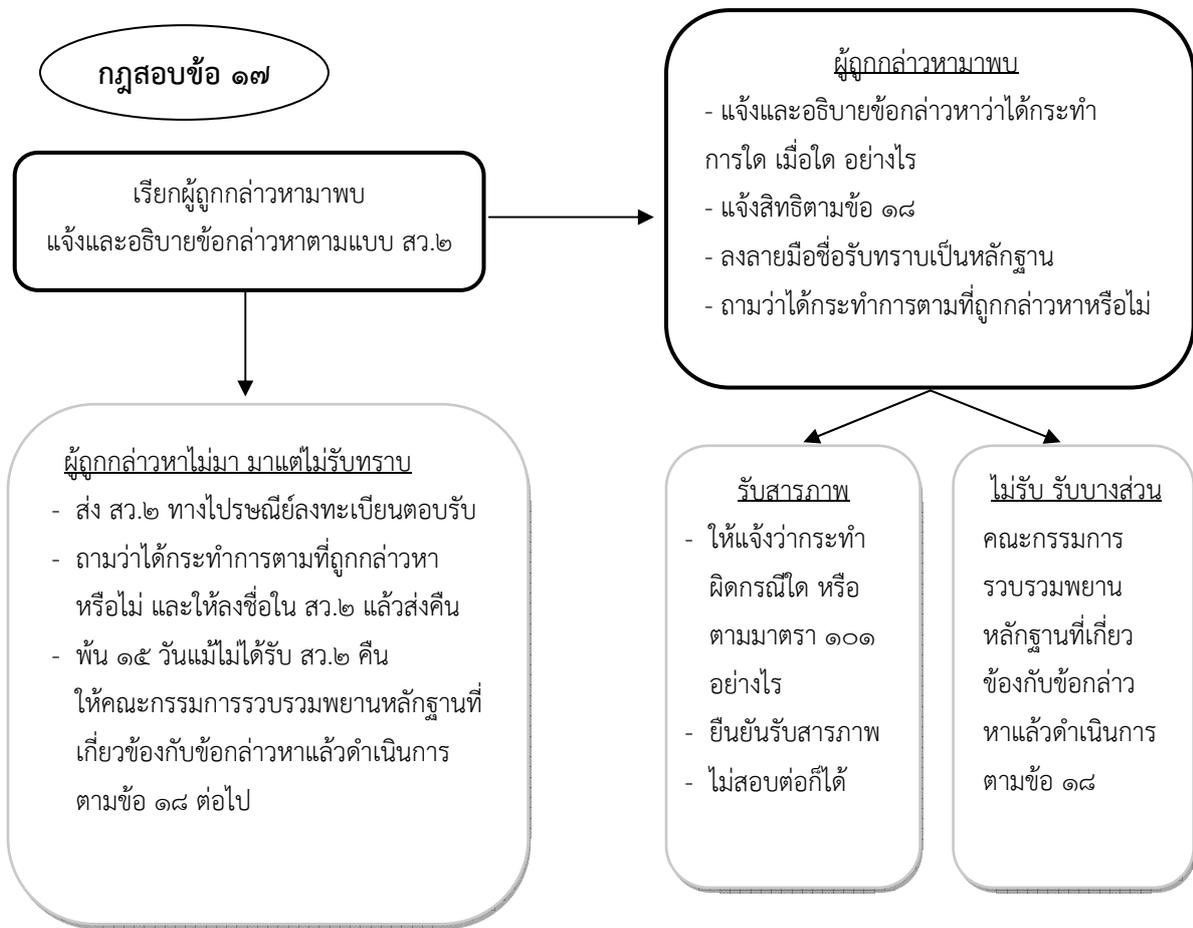
(๒) พิจารณาว่าหากเป็นความจริงตามที่กล่าวหาแล้วจะเป็นความผิดในกรณีใด ตามมาตราใด (มาตรา ๗๙ (๑) – (๗)) และมีองค์ประกอบของความผิดวินัยกำหนดไว้อย่างไร และจะมีความร้ายแรงแห่งกรณีเพียงใด หรือเสียหายแก่ราชการเพียงใด

(๓) เพื่อพิสูจน์ความจริงให้ปรากฏจะต้องสอบพยานบุคคลใดบ้าง รวบรวมพยานหลักฐานใดบ้าง อย่างไร

(๔) ในการพิจารณาวางแนวทางการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนดังกล่าว ให้จัดทำบันทึกการประชุมไว้เป็นหลักฐาน แล้วจึงทำการสอบสวนตามแนวทางที่วางไว้ต่อไป

การแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา

เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องที่ถูกกล่าวหาและวางแนวทางการสอบสวน ตามข้อ ๑๒ แล้ว ขั้นตอนต่อมาคณะกรรมการต้องเรียกผู้ถูกกล่าวหา มาพบ เพื่อแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา ตามข้อ ๑๗

การรวบรวมพยานหลักฐานเรื่องที่ถูกกล่าวหา

เมื่อคณะกรรมการได้แจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา ตามข้อ ๑๗ แล้ว ในขั้นตอนต่อมา คณะกรรมการต้องรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาตามแนวทางที่วางไว้ เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ ตามข้อ ๑๘ โดยการรวบรวมพยานหลักฐานต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. พยานเอกสารหรือวัตถุ

กฎข้อ ๑๖

- ➡ บันทึกว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด เมื่อใด
- ➡ เอกสารใช้ต้นฉบับ จะใช้สำเนาต้องรับรองสำเนาถูกต้อง
- ➡ หากต้นฉบับเอกสารไม่ได้ นำสำเนาหรือพยานบุคคลมาสืบก็ได้

๒. พยานบุคคล

กฎสอบข้อ ๒๐

⇒ สอบปากคำต้องมีกรรมการไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

กฎสอบข้อ ๒๑

⇒ ก่อนเริ่มแจ้งพยานว่ากรรมการเป็นเจ้าพนักงานให้การเท็จผิดกฎหมาย

กฎสอบข้อ ๒๒

⇒ ห้ามล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญาหรือกระทำการใดเพื่อจูงใจ

กฎสอบข้อ ๒๓

⇒ เรียกผู้ถูกสอบมาคราวละ ๑ คน

⇒ ห้ามคนอื่นอยู่ในที่สอบสวน เว้นแต่ทนายหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหา หรือบุคคลอื่นซึ่งคณะกรรมการอนุญาตให้อยู่ในที่สอบสวน

⇒ สอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาตามแบบ สว.๔ พยานฝ่ายกล่าวหาและฝ่ายผู้ถูกกล่าวหาตามแบบ สว.๕

⇒ เสร็จแล้วอ่านให้ฟังหรือให้พยานอ่านเอง

⇒ ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้เข้าร่วมฟังและผู้บันทึกลงลายมือชื่อ

⇒ กรรมการทุกคนที่ร่วมสอบลงลายมือชื่อ

⇒ บันทึกมีหลายหน้าให้กรรมการอย่างน้อย ๑ คน กับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า

⇒ ห้ามชุดลบหรือบันทึกข้อความทับ แก้ไขให้ชัดเจนหรือเติมกรรมการอย่างน้อย ๑ คนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่ง

กฎสอบข้อ ๒๔

➡ แจ้งบุคคลมาเป็นพยานตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการกำหนด

นอกจากนี้ ตามข้อ ๑๑ คณะกรรมการมีหน้าที่มีให้บุคคลอื่นเข้าร่วมทำการ
สืบสวน

สิทธิของผู้ถูกกล่าวหา ตามข้อ ๓๘ วรรคสี่ ในการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหา
จะนำทนายความหรือที่ปรึกษาไม่เกิน ๑ คน เข้าร่วมฟังก็ได้ แต่จะให้ถ้อยคำแทนผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้

การสอบสวนที่มีขอบและบกพร่อง ตามข้อ ๔๐ (๒) การสอบปากคำบุคคล
ดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดในข้อ ๑๑ ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง ข้อ ๒๖ หรือข้อ ๓๘ วรรคสี่
ทำให้การสืบสวนตอนนั้นเสียไป ผู้มีอำนาจสั่งให้ดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

๓. การตัดพยาน

กฎสอบข้อ ๒๔

➡ พยานไม่ให้ถ้อยคำหรือไม่มาหรือติดตามไม่ได้ ถ้าจะไม่สอบพยานต้องบันทึกเหตุ
ในบันทึกการปฏิบัติงาน ตามข้อ ๑๐ และรายงานการสอบสวน ตามข้อ ๓๒

กฎสอบข้อ ๒๕

➡ พยานหลักฐานใดทำให้ล่าช้าโดยไม่จำเป็นหรือไม่ใช่ประเด็นสำคัญ ถ้าจะงด
สืบสวนต้องบันทึกเหตุในบันทึกการปฏิบัติงาน ตามข้อ ๑๐ และรายงานการสอบสวน ตามข้อ ๓๒

๔. การส่งประเด็นให้สอบสวนแทน

กฎสอบข้อ ๒๖

➡ ประธานกรรมการรายงานผู้สั่งสอบสวน เพื่อมอบหมายให้หัวหน้าส่วนราชการ
หรือหัวหน้าหน่วยงานสอบสวนแทน โดยกำหนดประเด็นที่จะต้องสอบสวนไปให้

➡ หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานเลือกข้าราชการตำรวจที่เห็นสมควร
อย่างน้อยอีก ๒ คน ร่วมเป็นคณะทำการสอบสวน โดยนำข้อ ๑๑ ข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒
ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้โดยอนุโลม

๕. ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่น

กฎสอบข้อ ๒๗

⇒ คณะกรรมการเห็นว่ากรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุในคำสั่งตั้งกรรมการสอบสวน

⇒ ประธานกรรมการรายงานผู้สั่งสอบสวนโดยเร็ว

⇒ ผู้สั่งสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยจะให้คณะกรรมการเดิมทำการสอบสวนหรือจะแต่งตั้งใหม่ก็ได้

๖. การสอบสวนพาดพิงไปถึงผู้อื่น

กฎสอบข้อ ๒๘

⇒ คณะกรรมการพิจารณาในเบื้องต้นเห็นว่า มีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องที่สอบสวนด้วย

⇒ ประธานกรรมการรายงานผู้สั่งสอบสวนโดยเร็ว

⇒ ผู้สั่งสอบสวนเห็นว่ากรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยจะให้คณะกรรมการเดิมทำการสอบสวนหรือจะแต่งตั้งใหม่ก็ได้

⇒ ใช้พยานหลักฐานที่ได้สอบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้

⇒ กรณีแยกเป็นสำนวนใหม่ ให้นำสำเนาพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องในสำนวนเดิมมารวม และบันทึกให้ปรากฏที่มาจากสำนวนเดิม

๗. กรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุด

กฎสอบข้อ ๒๙

⇒ คำพิพากษาถึงที่สุดเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวนได้ความประจักษ์ชัด ให้ถือเอาเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาโดยไม่ต้องสอบสวนพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา

⇒ แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและแจ้งข้อกล่าวหาพร้อมสรุปพยาน หลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามที่ปรากฏในคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และนำข้อ ๑๘ มาใช้โดยอนุโลม

๘. กรณีผู้ถูกกล่าวหาย้ายระหว่างสอบสวน

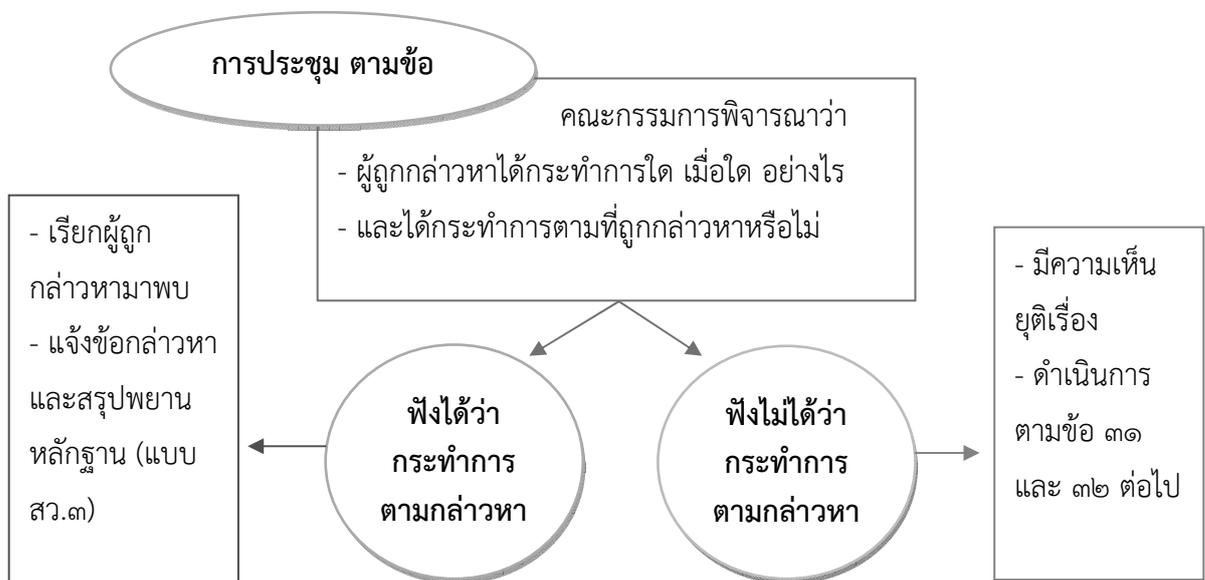
กฎสอบข้อ ๓๐

➔ คณะกรรมการทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จ

➔ ผู้สั่งสอบสวนตรวจสอบความถูกต้องแล้วส่งให้ผู้บังคับบัญชาคนใหม่ หรือผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการสำหรับผู้ถูกกล่าวหาทุกคนพิจารณาสั่งสำนวนแล้วแต่กรณี

การประชุมพิจารณาว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่

เมื่อได้ดำเนินการแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา ตามข้อ ๑๗ และรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาแล้ว ขั้นตอนต่อไปให้คณะกรรมการดำเนินการประชุมพิจารณาว่ามีพยานหลักฐานใดสนับสนุนข้อกล่าวหาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่

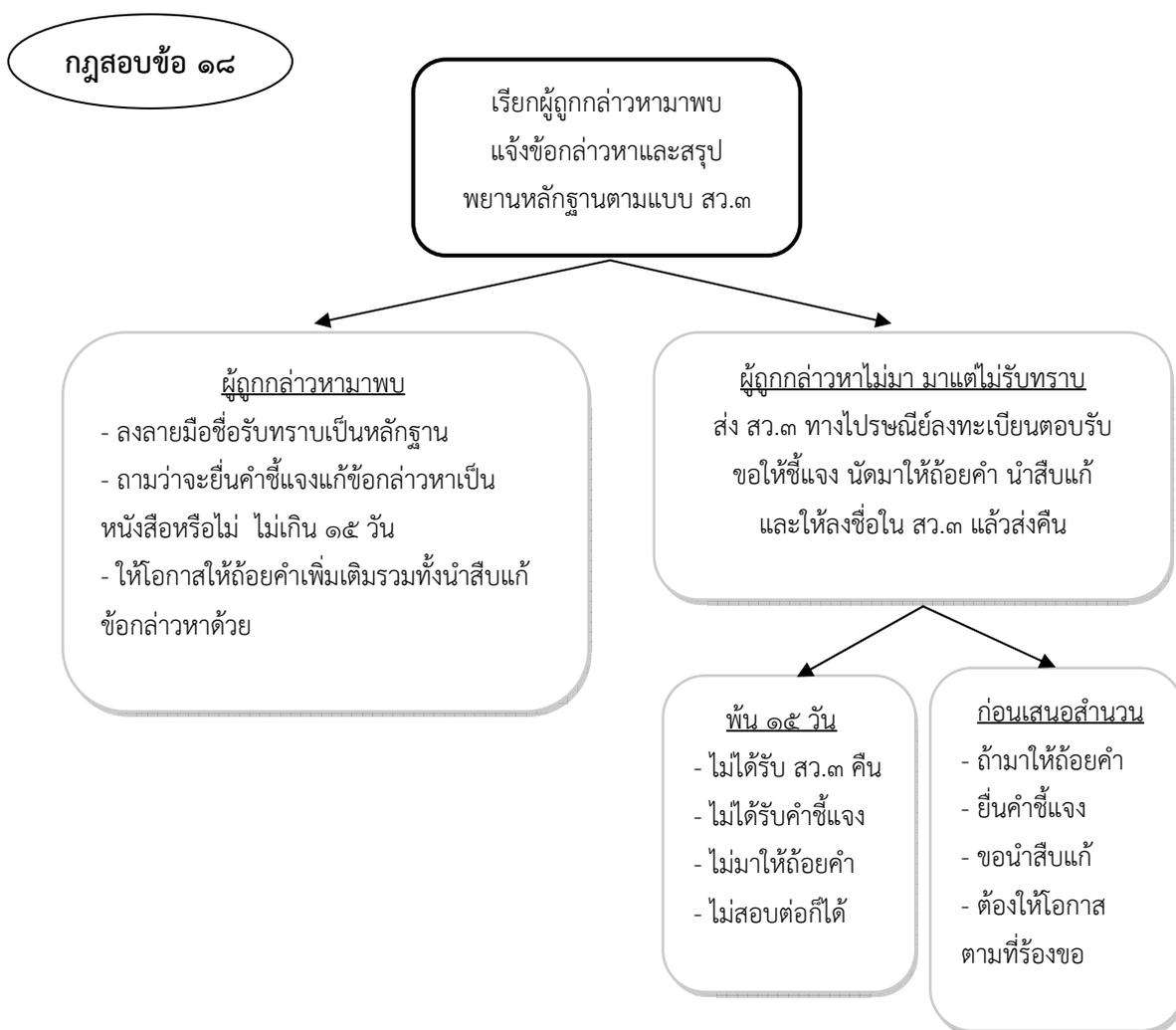

การประชุม ตามข้อ ๑๘ นี้ ต้องมีองค์ประชุมและดำเนินการประชุมครบถ้วน ตามข้อ ๑๓ และจัดทำบันทึกการประชุมไว้เป็นหลักฐาน

การสอบสวนที่มีขอบและบกพร่อง ตามข้อ ๔๐ (๑) ในกรณีการประชุมของคณะกรรมการมีกรรมการมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง ทำให้การสืบสวนตอนนั้นเสียไป ผู้มีอำนาจต้องสั่งให้ดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐาน

เมื่อคณะกรรมการได้ประชุมพิจารณาพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง แล้วเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการตามที่กล่าวหา ก็ให้คณะกรรมการดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามแบบ สว. ๓ ดังนี้

การแจ้งข้อกล่าวหาตามแบบ สว.๓ นี้ ให้คณะกรรมการเรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ โดยให้คำนึงถึงหลักการคุ้มครองพยาน

ให้แจ้งพยานหลักฐานฝ่ายกล่าวหาเท่าที่มีตามที่ปรากฏในสำนวนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ แม้พยานหลักฐานจะฟังได้เพียงว่าเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

การแจ้งข้อกล่าวหาต้องระบุ ว่า ข้อกล่าวหาซึ่งปรากฏหลักฐานว่ากรณีใด เป็น ความผิดวินัยฐานใด ตามมาตราใด (ตามแบบ สว.๓)

การสอบสวนที่มีขอบและบทพร้อม ตามข้อ ๔๑ ในกรณีที่ปรากฏว่าคณะกรรมการ ดำเนินการไม่ถูกต้อง ตามข้อ ๑๘ ให้ผู้มีอำนาจต้องสั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว และต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหา ที่จะชี้แจงถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๘ ด้วย

การปฏิบัติของผู้ตรวจสำนวน การแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนให้ผู้ถูกกล่าวหา ทราบเป็นสาระสำคัญตามมาตรา ๘๖ ซึ่งตามหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๑๑.๓/ว ๐๓๑ ลง ๒๓ เม.ย.๕๑ และ ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๒๕ ลง ๒๑ มี.ค.๕๔ ได้แจ้งกำชับให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสำนวนการสอบสวนทางวินัย ต้องตรวจสำนวนการสอบสวนทางวินัยทุกสำนวนโดยละเอียดถี่ถ้วนว่า ในการสอบสวนได้มีการดำเนินการแจ้ง ข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหา ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาโดยถูกต้องตามระเบียบกฎหมายแล้วหรือไม่ หากตรวจพบว่าไม่ได้ดำเนินการหรือ ดำเนินการไม่ถูกต้องครบถ้วน ให้เสนอผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการให้มีการแก้ไขหรือดำเนินการ ให้ถูกต้องต่อไป

การรวบรวมพยานหลักฐานที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้าง

๑. การนำสืบแก้ข้อกล่าวหา

➡ ตามข้อ ๓๘ วรรคหนึ่ง การนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยาน หลักฐาน มาเอง หรือจะอ้างพยานหลักฐานแล้วขอให้คณะกรรมการสอบสวนเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

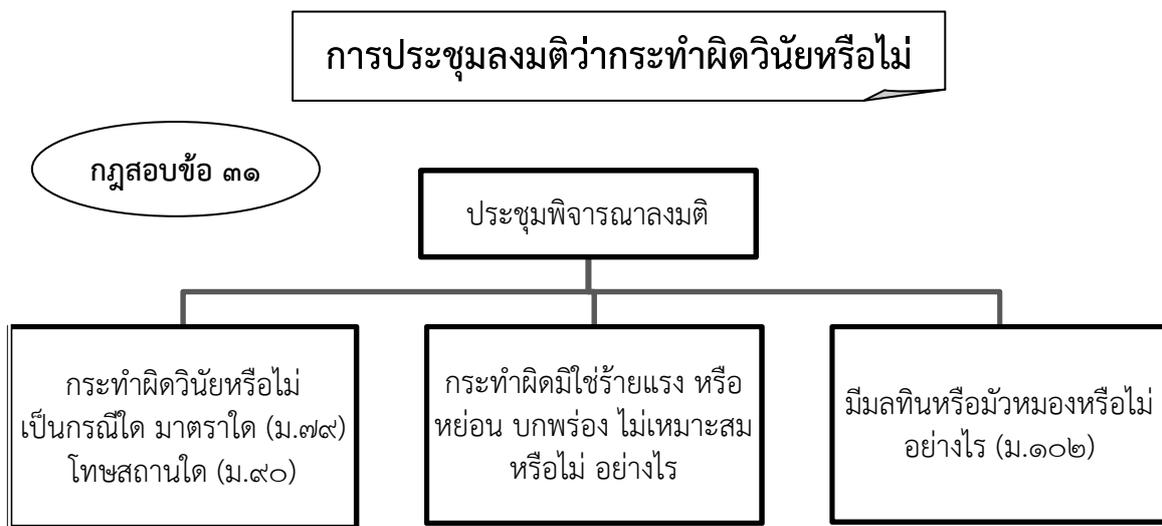
๒. การยื่นคำชี้แจงหรือขอให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม

➡ ตามข้อ ๑๘ วรรคเจ็ด และข้อ ๓๘ วรรคสอง ก่อนที่คณะกรรมการจะเสนอ สำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งสอบสวนหรือก่อนการสอบสวนแล้วเสร็จ ตามข้อ ๓๒ ผู้ถูกกล่าวหาสามารถยื่น คำชี้แจงหรือขอให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหาเพิ่มเติมได้

➡ ตามข้อ ๓๘ วรรคสาม กรณีการสอบสวนแล้วเสร็จและสำนวนอยู่ระหว่าง การพิจารณาของผู้สั่งสอบสวนหรือผู้มีอำนาจ ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นคำชี้แจงต่อผู้สั่งสอบสวนหรือผู้มีอำนาจก็ได้ ให้ผู้สั่งสอบสวนหรือผู้มีอำนาจรับคำชี้แจงรวมไว้ในสำนวนเพื่อประกอบการพิจารณา

๓. การรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติม

➔ ตามข้อ ๑๙ ก่อนที่คณะกรรมการจะเสนอสำนวนการสอบสวนต่อผู้สั่งสอบสวนหรือก่อนการสอบสวนแล้วเสร็จ ตามข้อ ๓๒ ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าจำเป็นสามารถดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมได้ แต่ถ้าเป็นพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา ให้สรุปพยานหลักฐานดังกล่าวให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสที่จะให้ถ้อยคำหรือนำสืบแก้เฉพาะพยานหลักฐานเพิ่มเติมที่สนับสนุนข้อกล่าวหา นั้น โดยแจ้ง สว.๓ และดำเนินการ ตามข้อ ๑๘

ตามมาตรา ๘๖ กรณีถ้าฟังไม่ได้ว่าผู้กล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ควรเสนอความเห็นยุติเรื่อง

การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง กรณีใด มาตราใด ได้แก่ กรณีหนึ่งกรณีใดหรือหลายกรณีตามมาตรา ๗๙ (๑) – (๗)

สถานโทษทางวินัยร้ายแรงตามมาตรา ๘๒ ได้แก่ ปลดออกหรือไล่ออก ซึ่งตามมาตรา ๙๐ วรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ สั่งลงโทษดังกล่าวตามความร้ายแรงแห่งกรณี

องค์ประชุมและการประชุมให้คณะกรรมการดำเนินการ ตามข้อ ๑๓ และให้จัดทำบันทึกการประชุมไว้เป็นหลักฐานด้วย

กรณีมีมลทินหรือมัวหมองตามมาตรา ๑๐๒ ต้องฟังให้ได้ครบตามองค์ประกอบที่ว่า (๑) ไม่ได้ความแน่ชัดว่ากระทำผิดที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก (๒) แต่มีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้น (๓) หากจะให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ สั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนได้

การสอบสวนที่มีขอบและบทพ้อง ตามข้อ ๔๐ (๑) ในกรณีการประชุมของ คณะกรรมการมีกรรมการมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๓ ทำให้การสืบสวนตอนนั้นเสียไป ผู้มีอำนาจต้องสั่งให้ดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

การทำรายงานการสอบสวน

๑. สาระสำคัญในรายงานการสอบสวน

กฎสอบข้อ ๓๒

➡ ทำรายงานตามแบบ สว.๖

➡ สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่ามีอย่างใดบ้าง ในกรณีที่ไม่ได้สอบสวน พยานหลักฐาน ตามข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ ให้รายงานเหตุที่ไม่ได้สอบสวนนั้นให้ปรากฏไว้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถ้อยคำรับสารภาพ ให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) ไว้ด้วย

➡ วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา กับพยานหลักฐาน ที่หักล้างข้อกล่าวหา โดยสรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการสอบสวน กำหนดประเด็นและวินิจฉัยเปรียบเทียบ พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา กับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหาว่าจะรับฟังพยานหลักฐานใด ได้หรือไม่ เพียงใด โดยอาศัยเหตุผลอย่างไร และผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำความผิดวินัยอย่างไร หรือไม่ ถ้าผิดวินัย เป็นความผิดกรณีใด ตามมาตราใด และควรได้รับโทษสถานใด หรือถ้าผิดวินัยอย่างไรร้ายแรง หากให้รับ ราชการต่อไปจะเสียหายแก่ราชการหรือไม่ อย่างไร หรือไม่ได้ความแน่ชัดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัย ร้ายแรงที่จะถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออก แต่มีมลทินหรือมีหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนนั้นหรือไม่ อย่างไร

➡ ความเห็นของคณะกรรมการตามการประชุมลงมติ

➡ กรรมการมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นไว้ในรายงาน

๒. การสอบสวนแล้วเสร็จ

การสอบสวนเริ่มต้นเมื่อประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่ง ตามข้อ ๑๒ และ เสร็จสิ้นเมื่อคณะกรรมการทำรายงานการสอบสวนแล้วเสนอสำนวนพร้อมทั้งสารบาญต่อผู้สั่งสอบสวน เพื่อ พิจารณาสั่งการต่อไป

๓. การเรียงลำดับและการให้หมายเลขในสำนวนสอบสวน

ให้รวบรวมบันทึกและเอกสารต่างๆ ในการสอบสวนรวมสำนวนเข้าไว้ โดยให้เรียงลำดับและให้หมายเลขในเอกสารสำนวนการสอบสวน ตามระเบียบ ตร.ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑ ความประพฤติและระเบียบวินัย พ.ศ.๒๕๕๕ บทที่ ๔ การใช้แบบพิมพ์และการเรียงลำดับเอกสารในสำนวน

การพิจารณาสั่งสำนวนสอบสวน

เมื่อคณะกรรมการได้เสนอสำนวนการสอบสวนแล้ว ให้ผู้สั่งสอบสวนพิจารณา
ดำเนินการ ดังนี้

๑. ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน

กฎสอบข้อ ๓๓

พิจารณาดำเนินการตามหมวด ๗ การสอบสวนที่มีขอบและบกพร่อง

⇒ ตามข้อ ๓๙ องค์ประกอบของคณะกรรมการไม่ถูกต้อง ตามข้อ ๔ เว้นแต่กรณี
ไม่มีเลขานุการ ให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง

⇒ ตามข้อ ๔๐ (๑) องค์ประชุม ตามข้อ ๑๓ วรรคหนึ่ง (๒) การสอบปากคำ ตาม
ข้อ ๑๑, ๒๐, ๒๒ , ๒๓ วรรคหนึ่ง, ๒๖ และ ๓๘ วรรคสี่ ตอนใดทำไม่ถูกต้อง ทำให้การสอบสวนตอนนั้นเสียไป
ให้ผู้มีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

⇒ ตามข้อ ๔๑ การแจ้งเรื่องที่กล่าวหา ตามข้อ ๑๘ ทำไม่ถูกต้อง ให้สั่งให้
คณะกรรมการดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว

⇒ ตามข้อ ๔๒ ตอนใดเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ถ้าทำ
ไม่ถูกต้อง ให้ผู้มีอำนาจสั่งให้ดำเนินการแก้ไขโดยเร็ว

๒. การสอบสวนเพิ่มเติม

กฎสอบข้อ ๓๔

⇒ ผู้มีอำนาจเห็นสมควรให้กำหนดประเด็นพร้อมส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้
คณะกรรมการคณะเดิมสอบสวนเพิ่มเติมตามความจำเป็น

➡ คณะกรรมการคณะเดิมไม่อาจทำการสอบสวนได้ หรือผู้สั่งสอบสวนเพิ่มเติม เห็นสมควรจะแต่งตั้งคณะกรรมการคณะใหม่ขึ้นทำการสอบสวนเพิ่มเติมก็ได้

➡ ให้ดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และให้ทำความเข้าใจที่ได้จากการสอบสวนเพิ่มเติมประกอบไปด้วย

๓. การพิจารณาสั่งการเกี่ยวกับโทษ

๓.๑ ตามมาตรา ๘๖ ถ้าฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย ให้ส่งยุติเรื่อง

๓.๒ ตามมาตรา ๘๖ ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย ให้ดำเนินการตาม มาตรา ๘๙ และมาตรา ๙๐ แล้วแต่กรณี

- กรณีฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง การสั่งลงโทษ ภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักขัง กักขังหรือตัดเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิดตามมาตรา ๘๙ โดยพิจารณาประกอบกับมาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงแนบท้ายหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๙๕ ลง ๓ พ.ย.๕๒ แต่อย่างไรก็ตาม หลักการพิจารณาความผิดและกำหนดโทษแนบท้ายหนังสือดังกล่าวได้กำหนดไว้ว่า ผู้บังคับบัญชาอาจใช้ดุลพินิจปรับระดับโทษให้เหมาะสมกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น แต่ต้องประกอบด้วย เหตุผลและอยู่ในขอบเขตของกฎหมาย

- กรณีฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง การสั่งลงโทษ ปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณีตามมาตรา ๙๐ ตามข้อ ๓๖ วรรคสอง ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๗๒ ยกเว้นนายกรัฐมนตรี จะสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกให้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการกลั่นกรองการพิจารณา สั่งลงโทษที่ได้แต่งตั้งขึ้นตามมาตรา ๙๐ วรรคสอง เพื่อพิจารณากลั่นกรองเสนอ โดยพิจารณาประกอบกับ มาตรฐานการลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงตามแนวทางที่ ก.ตร. กำหนดไว้ รายละเอียดเกี่ยวกับการประชุม นั้น เป็นไปตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองพิจารณาสั่งลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗, ฉบับที่ ๒ พ.ศ.๒๕๔๗, ฉบับที่ ๓ พ.ศ.๒๕๕๐ และฉบับที่ ๔ พ.ศ.๒๕๕๑

- เหตุอันควรลดหย่อน นำมาประกอบการพิจารณาลงโทษตามมาตรา ๙๐ ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก อาจพิจารณาได้ตามระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการเสริมสร้างและพัฒนา ให้ข้าราชการตำรวจมีวินัย และป้องกันมิให้ข้าราชการตำรวจกระทำผิดวินัย พ.ศ.๒๕๔๙ ข้อ ๕ ที่กำหนดไว้ว่า ในการดำเนินการทางวินัย ให้คำนึงถึงข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ความประพฤติและการปฏิบัติที่ผ่านมาของผู้กระทำผิด มูลเหตุจูงใจ สภาพแวดล้อม ความรู้สำนึกในการกระทำและแก้ไขเยียวยาผลร้ายหรือผลกระทบหรือความเสียหาย ที่เกิดขึ้นจากการกระทำประกอบกัน และมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหามากกว่าการลงโทษ

- ตามข้อ ๓๖ วรรคสาม การพิจารณาพยานหลักฐานว่าผู้ถูกกล่าวหา กระทำผิดวินัยอย่างไร หรือไม่ นั้น ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาจากพยานหลักฐานในสำนวน และต้องเป็น พยานหลักฐานที่ได้สรุปแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาตามข้อ ๑๘

แล้วเท่านั้น หากมีพยานหลักฐานนอกเหนือสามารถรับฟังลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้ จะต้องดำเนินการให้มีการ
แจ้งสรุปพยานหลักฐานในส่วนที่เพิ่มเติม ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา
ด้วย

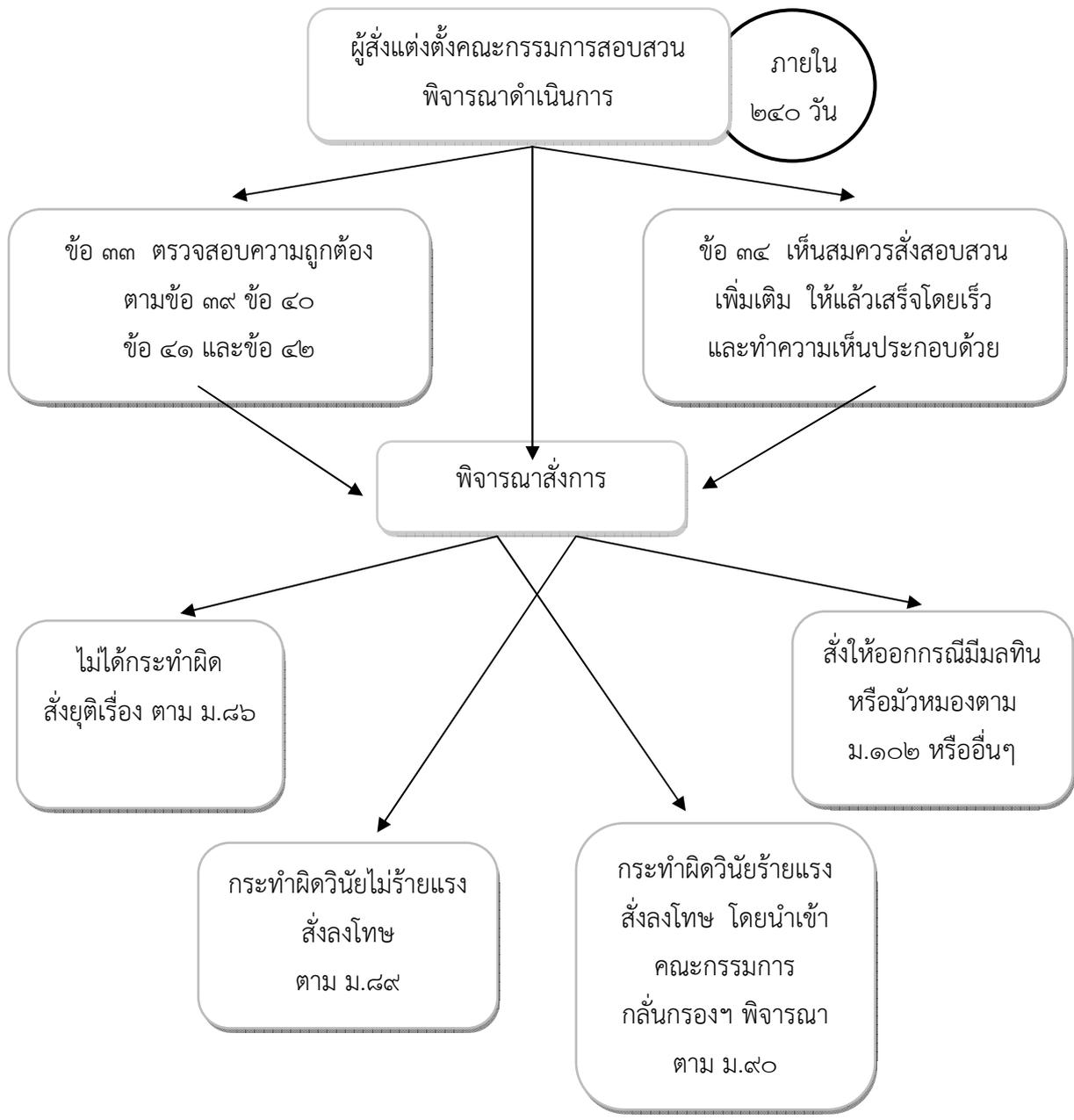
๔. ระยะเวลาพิจารณาสั่งการ

ตามข้อ ๓๖ วรรคหนึ่ง ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนซึ่งมีอำนาจตาม
มาตรา ๘๖ และมาตรา ๘๐ พิจารณาสั่งสำนวนการสืบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ไม่เกิน ๒๔๐ วันนับแต่วันรับ
สำนวน มีเหตุจำเป็นตามระเบียบ ก.ตร. ทำให้พิจารณาสั่งการไม่แล้วเสร็จ ขยายระยะเวลาได้ ไม่เกิน ๒ ครั้ง
แต่ละครั้งไม่เกิน ๖๐ วัน หากยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ผู้ถูกกล่าวหากลับคืนสู่ฐานะเดิมและให้ถือว่าไม่เป็น
ผู้ที่อยู่ระหว่างถูกสืบสวนนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาดังกล่าว จนกว่าการพิจารณาสั่งการจะเสร็จสิ้นและ
มีคำสั่ง (มาตรา ๘๗ วรรคสอง)

ตามระเบียบ ก.ตร. ว่าด้วยเหตุจำเป็นในการขยายระยะเวลาการพิจารณาสั่งการ
ทางวินัย พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๓ กำหนดเหตุจำเป็นไว้ดังนี้

- (๑) ให้ทำการสืบสวนสอบสวนใหม่หรือสืบสวนสอบสวนเพิ่มเติม
- (๒) ขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
- (๓) ขอคำชี้แจงจากบุคคล หน่วยงาน หรือองค์กร
- (๔) รอฟังผลการพิจารณาของศาล หรือการพิจารณาวินิจฉัยสั่งการของ
หน่วยงานหรือองค์กร

การกลับคืนสู่ฐานะเดิมเป็นไปโดยผลของกฎหมายนับแต่วันครบกำหนดตาม
มาตรา ๘๗ โดยที่ ตร. ได้วางแนวทางให้ออกเป็นคำสั่งตามแบบแนบท้ายหนังสือ ตร. ที่ ๐๐๑๑.๒/ว ๑๒๕
ลง ๒๐ พ.ย.๔๔ เรื่องการออกคำสั่งให้ข้าราชการตำรวจกลับคืนสู่ฐานะเดิมตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗
มาตรา ๘๗ เพื่อใช้เป็นเอกสารอ้างอิงให้หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์
ต่างๆ ของข้าราชการตำรวจที่ได้รับสิทธิคืนสู่ฐานะเดิมต่อไป โดยในกรณีที่ได้มีการสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออก
จากราชการไว้ก่อน ผู้มีอำนาจต้องเรียกตัวผู้ถูกกล่าวหากลับเข้ารับราชการด้วย

การออกคำสั่งลงโทษ

ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนหรือผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาจัดทำคำสั่งลงโทษในความผิดวินัยร้ายแรง หรือคำสั่งให้ออกจากราชการ ตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องได้ความพอสรุปได้ ดังนี้

๑. ผู้สั่งลงโทษต้องมีอำนาจ ผู้ได้รับมอบอำนาจควรระบุคำสั่งหรือหนังสือที่มอบอำนาจในคำสั่งลงโทษให้ชัดเจน

๒. ผู้กระทำผิดจะถูกลงโทษ ต้องเป็นผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาของผู้สั่งลงโทษ

๓. ตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

- มาตรา ๘๓ การลงโทษให้ทำเป็นคำสั่ง โดยระบุในคำสั่งด้วยว่าผู้ถูกลงโทษกระทำผิดวินัยในกรณีใดและมาตราใด วิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

- มาตรา ๘๗ วรรคสอง วันออกจากราชการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามที่กำหนดในระเบียบ ก.ตร. (๔) คือกรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุต่างๆ (๕) คือกรณีถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

๔. ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยวิธีการออกคำสั่งเกี่ยวกับการลงโทษ พ.ศ.๒๕๔๗

- วันที่คำสั่งมีผล การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามมาตรา ๘๐ จะสั่งให้ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ใดให้เป็นไปตามระเบียบ ก.ตร.

- รูปแบบ คำสั่งลงโทษให้ทำตามแบบที่กำหนดท้ายกฎ ก.ตร. ดังกล่าว

- การแก้ไขหรือเพิกถอนคำสั่งลงโทษ ให้ทำเป็นคำสั่ง โดยให้ปรากฏเลขที่วัน เดือน ปี ที่ออกคำสั่งเดิม ข้อความเดิมที่ต้องการแก้ไขหรือเพิกถอน และข้อความที่แก้ไขใหม่

๕. ตามระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยวันออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.

๒๕๔๗

- การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก และการสั่งให้ออกจากราชการ โดยปกติห้ามมิให้สั่งย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่มีเหตุตามที่ระเบียบนี้กำหนดไว้ ให้พิจารณาเป็นกรณีไป

๖. คำสั่งลงโทษให้แจ้งสิทธิอุทธรณ์ ตาม พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๔๐ ที่บัญญัติว่า คำสั่งทางปกครองที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้งต่อไปได้ ให้ระบุกรณีที่อาจอุทธรณ์หรือโต้แย้ง และระยะเวลาสำหรับการอุทธรณ์หรือโต้แย้งดังกล่าวไว้ด้วย

๗. คำสั่งลงโทษให้แจ้งสิทธิฟ้องคดีปกครอง ตาม พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ.๒๕๔๒ มาตรา ๕๐ ที่บัญญัติว่า คำสั่งใดที่อาจฟ้องต่อศาลปกครองได้ ให้ผู้ออกคำสั่งระบุวิธีการยื่นคำฟ้องและระยะเวลาสำหรับยื่นคำฟ้องไว้ในคำสั่งดังกล่าวด้วย

๘. แจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษ หน่วยงานและผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้อง
ทราบ เพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

.....

กลุ่มงานนิติกรด้านการเสริมสร้างและพัฒนาวินัย กองวินัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

รายชื่อวิทยากร/คณะผู้จัดทำ
หัวข้อ : งานวินัย

วิทยากรหลัก

๑. พ.ต.อ.ปราโมทย์	เจริญวัฒนสุข	รอง ผบก.วน.
๒. พ.ต.อ.หญิง สุชาดา	ทิมมาศ	อาจารย์ (สบ ๔) กอจ.บช.ศ.
๓. พ.ต.อ.ปกรณ์	ไพโรจน์	ผกก.ฝอ.คต.
๔. พ.ต.ท.โสภณ	สุขอร่าม	สว.กลุ่มงานนิติกรด้านการเสริมสร้างและพัฒนาวินัย วน.

วิทยากรประจำหน่วย

ลำดับ	หน่วยงาน	ยศ ชื่อ สกุล	ตำแหน่ง
๑	บช.น.	๑. พ.ต.ต.ธีระจิตร มากชุมโค ๒. ร.ต.ท.ชาตรี รัตนะ	สว.ฝอ.๘ บก.อก.บช.น. รอง สว.ฝอ.๘ บก.อก.บช.น.
๒	ภ.๑	๑. พ.ต.อ.สุรินทร์ ทับพันบุบผา ๒. พ.ต.อ.ฉัตรมงคล แก้วประเสริฐ	รอง ผบก.ภ.จว.อ่างทอง พงส.ผทค.ภ.จว.อ่างทอง
๓	ภ.๒	๑. พ.ต.ท.ประชัย สุนันต์๊ะ ๒. พ.ต.ท.พาฝัน ต้นสกุล	รอง ผกก.ฝอ.๗ บก.อก.ภ.๒ สว.ฝอ.๗ บก.อก.ภ.๒
๔	ภ.๓	๑. พ.ต.ท.ชัยวัฒน์ เหมวงษ์ ๒. พ.ต.ท.ทองปาน พิมพ์พรม	สว.อก.บ้านแท่น จว.ชัยภูมิ รอง ผกก.ฝอ.ภ.จว.อุบลฯ
๕	ภ.๔	๑. พ.ต.ท.หญิง ลัลนา ภูสุวรรณ ๒. พ.ต.ท.รัฐธีร์ ศิริพรพงศ์สุข	รอง ผกก.ฝอ.๗ บก.อก.ภ.๔ สว.ฝอ.๗ บก.อก.ภ.๔
๖	ภ.๕	๑. พ.ต.อ.กตธน ศรีงามซ้อย ๒. พ.ต.ท.กฤษดา จันทร์ศรี	ผกก.ฝอ.๗ บก.อก.ภ.๕ รอง ผกก.ฝอ.๗ บก.อก.ภ.๕
๗	ภ.๖	๑. พ.ต.ต.จิรภัทร เพชรรัตน์ ๒. ร.ต.ต.หญิง อำพรรณ พัดบางซื่อ	สว.ฝอ.๗ บก.อก.ภ.๖ รอง สว.ฝอ.๗ บก.อก.ภ.๖
๘	ภ.๗	- พ.ต.ท.สำราญ สมคะณ	รอง ผกก.ฝอ.๗ บก.อก.ภ.๗
๙	ภ.๘	๑. พ.ต.ท.สำรवल เพชรสถิต ๒. พ.ต.ท.อรุณรักษ์ สกุลพงศ์	รอง ผกก.ฝอ.ภ.จว.นครศรีธรรมราช รอง ผกก.ฝอ.๗ บก.อก.ภ.๘
๑๐	ภ.๙	๑. พ.ต.ท.วัฒนา สามนตราช ๒. พ.ต.ต.อนุสรณ์ ญาสุรติกุล	สว.ฝอ.ภ.จว.พัทลุง สว.ฝอ.ภ.จว.สตูล
๑๑	ศชต.	๑. พ.ต.อ.จีระเดช ชมบุญ ๒. พ.ต.ท.หญิง วีรพรพรณ ศรีเทพ	ผกก.ฝอ.๙ บก.อก.ศชต. สว.ฝอ.๙ บก.อก.ศชต.

บทเรียนและประสบการณ์ในการนำหน่วย

พลตำรวจเอก อุดุลย์ แสงสิงแก้ว
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

- ๑) มีภาวะผู้นำ
- ๒) มีเป้าหมายในการทำงาน
- ๓) สร้างทีมในการทำงาน
- ๔) มีวิธีปลุกเร้า สร้างพลัง ให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา
- ๕) มีพฤติกรรมเป็นที่ศรัทธาเชื่อถือ
- ๖) ต้องรู้จักชม
- ๗) ต้องเสียสละ
- ๘) มีข้อมูล - รู้ระเบียบ - อำนาจ - ยุทธวิธี
- ๙) รู้จักพื้นที่ ภูมิประเทศ มวลชน
- ๑๐) พูดเป็น - ประชุมเป็น
- ๑๑) การให้สัมภาษณ์สื่อมวลชน
- ๑๒) การตรวจสอบข้อมูล - รายงานผู้บังคับบัญชา
- ๑๓) การประสานงาน
- ๑๔) การบริหารเวลา
- ๑๕) สุขภาพ : หลัก ๕ อ.
- ๑๖) การใช้ภาษาอังกฤษ, IT
- ๑๗) การเตรียมการทุกอย่าง
- ๑๘) ใช้หลัก ๔ เกาะติด (พื้นที่ ศัสตรา มวลชน บนเกาะติดล่าง)

จัดทำโดย
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

